

Новини ▶ 19
Предстоят
трудни
години

В близките няколко години
предстои обединяване
между университетите, каза
министър Сергей Игнатов

Новини ▶ 6

Борисов въвежда
данък лукс и
таван за високите
заплати

Инвеститор ▶ 12
Сделките с
взаимни фондове
са пред провал

За една година на
регулирания пазар е
имало трансакции с
дялове на едва 16 схеми

Инвеститор ▶ 13
"Балканкар Заря"
се подчини на
облигационерите си

Дружеството няма да
може да се разпорежда
със собствеността
си и да разпределя
дивиденди

News in English ▶ 11

цена 1.50 лева

pari.bg
Пари

Понеделник

22 март 2010, брой 54 (4865)

USD/BGN: 1.44363

▲ +0.83%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.35480

▼ -0.82%

Българска народна банка

Sofix: 423.21

▲ +0.61%

Българска фондова борса

BG40: 117.72

▲ +0.19%

Българска фондова борса

БИЗНЕСЪТ С ДУПКИТЕ

Разбитите
улици увеличават
разходите на фирмите в
София с десетки милиона
левове годишно. В същото
време дупките стимулират
цяла индустрия - автосерви-
зи, търговци на части,
производители ▶ 4-5

Инвеститор ▶ 12
Настроения
на БФБ

Бикове...

▲ 71%

Мечки...

▼ 8%

Коментар ▶ 2
Бойко Борисов
скача от пожар
на пожар

Правителството
пробва всякакви
възможни варианти,
пуска ги в публичното
пространство като
идеи и после гледа
сеира кой как реагира

Новини ▶ 8
Фермерите няма
да продават мляко
на пазара

България е единствената
страна в ЕС, в която до-
машното сирене и мляко
няма да се продават на зе-
мелски пазари и пана-
ири. Това положение ще
продължи да съществува и
според проекта на наредба-
та за директните продажби

Новини ▶ 9
Само 3 млн. лв.
за реклама
на туризма

Основно ще се разчита на
кандидатстване с частни
проекти за финансиране
от Европейския фонд за
регионално развитие

Снимка Боби Топчев

Печеливш
Маню Моравенов

Изпълнителният директор на "ФеърПлей Пропъртис" АДСИЦ Маню Моравенов може да е доволен от ръста на акциите на компанията в петък. Повишението от 7.05% по позицията я направи най-печелившата индексна компания. В две сделки бяха прехвърлени 4000 лота, като цената достигна 41 ст. за акция. Пазарната капитализация на фонда за имоти достигна 22.9 млн. лв.

Губещ
Барак Обама

Рейтингът на президента на САЩ Барак Обама продължава да пада, показват данните от ново допитване до общественото мнение на социологическия институт „Расмусен репортс“. Около 43% от американците одобряват действията на гържавния глава, а 56% не са доволни от управлението му. Рейтинът на Обама пострада доста от опитите му да прокара в Конгреса плана си за здравна реформа.

Мнения

► **Офертата да си купиш десет работещи компании вместо един апартамент звучи примамливо.** Остава въпросът какво точно ще ги правиш тези десет дружества. Не само 10, ами сигурно 100 са компаниите, които въобще не заслужават да са публични.

Стоян Вичев

► **Нали щяха да ги изчистят тези компании,** които бяха качени по силата на масовата приватизация. Те и без това се тързват от гъжд на вятър, едва ли ще е голяма зазуба за пазара. Дори и да са публични, цената им пак е изкривена и пак не е ясно как миноритарен акционер може да успее да продаде дела си. Май пак сме в омагьосан кръг.

Марин Милчев

Коментар

Бойко Борисов скача от пожар на пожар

Мила Кисьова
mkisiova@pari.bg

” **Правителството пробва всякакви възможни варианти, пуска ги в публичното пространство като идеи и после гледа сеира кой как реагира**

► **Полици и служители на приходната агенция се събраха на протест в събота срещу идеята на правителството гържавните служители сами да плащат осигуровките си. Сред протестиращите беше и вицепремиерът Цветан Цветанов**

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Премиерът Бойко Борисов предприе поредния нов курс в антикризисната си политика. Вместо да реже от всякъде по малко, за да върже бюджета, той реши да удари богатите (виж стр. 6). В кризата тези с големите заплати и големите имоти трябва солидарно да понесат тежестта, обясни Борисов. Преди това се огледа в държавните служители, после в пенсионерите.

Управляващите вече няколко седмици се люшкат от едната крайност в другата в намеренията си да осигурят повече приходи в хазната. Ще вдигаме данъците - няма да ги вдигаме. Ще има 2% увеличение на здравната вноска - няма да има. Ще накараме държавните служители да си плащат осигуровките - няма ги караме.

Паникьосани от големия дефицит, който се отвори през първите два месеца на годината - близо 1.3 млрд. лв., управляващите спешно търсят начин да

съберат повече постъпления и да спрат разходите. Проблемът е, че само някои от засегнатите групи да спретне протест, те веднага се отказват да посегнат на придобивките й. А премиерът Бойко Борисов веднага се хвърля да гаси лично пожара.

У хората остава впечатлението, че тактиката на правителството е да пробва всякакви възможни варианти, да ги пуска в публичното пространство като идеи и после да гледа сеира кой как реагира. Ако има силна съпротива, се отказва.

Иначе премиерът Бойко Борисов обяви, че провокациите идвали от „тези, които не са доволни, че България се движи по пътя си напред“. Колкото министри има в кабинета, толкова разнопосочни бяха техните реакции. А това не само ерозира доверието в правителството, но и

настройва едни социални групи срещу други.

Стигна се дотам, че от действията на финансовия министър човек започва да се пита кой управлява и кой е в опозиция и изобщо говорят ли си министрите? Ето няколко примера:

Единият вицепремиер - министърът на вътрешните работи Цветан Цветанов, солидарно отива на протеста на полициите, които не искат да плащат лични осигурителни вноски. Другият вицепремиер - финансовият министър Симеон Дянков, в същото време преговаря с работодатели и синдикати какви антикризисни мерки да предприеме държавата, за да свие застрашително растящия дефицит. Както и да спре фалитите на фирмите и нарастването на броя на безработните.

Докато Дянков убеждаваше бизнеса и най-вече синдикатите, че без крути мерки няма как да върже бюджета, Цветанов декларира, че ще направи всичко възможно, за да не допусне намаляване на заплатите на полициите, и ще намери съответния механизъм за компенсации.

Министърът на отбраната Аню Ангелов също поощри военните да пушат и обеща запазване на заплатите им. Когато става въпрос за армията, слушайте мен и премиера, каза военният министър.

Съдиите пък не слушат никого - нито премиер, нито президент. Веднага измислиха как да си запазят заплатите - за сметка на бюджета на съдебната власт. А той е непоклатим дори в условия на най-тежка криза. Кой нажежава обстановката тогава?

pari.bg Топ 3

1 Още един мол в София - „Сердика център“ отвори врати. 65% от площите са на модни марки, само 3 от магазините нямат наематели.

2 Здравната вноска остава 8%, чиновниците ще си плащат. Няма анализ колко пари не стигат в системата, твърденията за 300 млн. лв. не били на финансовото министерство.

3 „Информационно обслужване“ - началото на края. Любимата фирма на всички правителства е на път да изгуби над 50% от приходите си

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg;
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп АД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
4395802;
e-mail lapostolova@pari.bg
ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Стефан НЕДЕЛЧЕВ
4395802;
e-mail snedelchev@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851;
e-mail satanasova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
1 зам. главен редактор
Георги АНДРЕЕВ - 4395825
Зам. главен редактор
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395438
Нюз редактор
Димитър ДЖЕНЕВ - 4395846
Отговорен редактор
Евгени ГАВРИЛОВ - 4395845
ИНВЕСТИТОР
Мирослав ИВАНОВ - 4395867

БИЗНЕС
Мила КИСЬОВА - 4395863
МОЯТ БИЗНЕС
Светлана ЖЕЛЕВА - 4395871
НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
Красимира ЯНЕВА - 4395863
УИКЕНД
Боряна НИКОЛАЕВА - 4395857
ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891,
факс 4395826

КОРЕСПОНДЕНТИ
Бургас
Евгения ЖОРДЖЕВА - 0884 987 487
Велико Търново
Емилия ГУГОВА - 062/6776 54
Плевен
Ангел АТАНАСОВ - 0887 810 542
Пловдив
Михаил ВАНЧЕВ - 0889 623 679
Русе
Румен НИКОЛАЕВ - 0888 748 218

Стара Загора
Сашка ПАНАЙОТОВА - 0883 342 119
Добрич
Мария ДОБРЕВА - 0888 148 060
Перник
Мария ВАСИЛЕВА - 0888 213 804
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
Дарина ДИМОВА - 4395840
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

Цитат

” Ще дадем зелена светлина за изграждането на нови площадки на АЕЦ „Козлодуй”, както и на проекта „Белене”

► **Трайчо Трайков**, министър на икономиката, енергетиката и туризма

Число на деня

13

► млн. лв. е инвестицията във фериботния комплекс Никопол - Турну Мъзуреле

Коментар

Гърция не е само в новините

Имало едно време една спокойна Гърция, където всеки си живеел спокойно. Пари от Европа течали непрекъснато, чиновниците получавали допълнителни заплати за Коледа и Великден, а хората се борели, за да се доберат до работа в държавния сектор и да се абонираат за многото облаги. Гърция я има и сега, но описаната по-горе Гърция скоро ще изчезне. Досега Гърция привличаше погледите. Основно в месеците, когато се планират отпуските. И сега Гърция привлича погледите и целият свят нервно наблюдава една от водещите икономики в Югоизточна Европа.

И чака. Грешен ход на Атина, който да срине евророзоната. България обаче е по-близо. Ако вълна изобщо се надигне, тя първо ще залее съседните страни. И тук не става дума за гръцките банки, които държат почти 30% от пазара в България.

Христо Ласков
hlaskov@pari.bg

” Ако вълна изобщо се надигне, тя първо ще залее съседните страни

Става дума за гръцкия бизнес. Нормално е, когато една компания има затруднения, тя да се оттегли от чуждите пазари, на които се развива. Да се затвори в черупката на собствената си държава и да чака по-добри времена, за да се върне към растеж и експанзия. Нормално е чиновникът, който вече получава „само” 13 заплати и половина, да се откаже да ходи на ски дори

и в съседна България. Нормално е дори и работещият в частния сектор да спре да харчи за разходки до най-близкото курортно селище. И изобщо да не се сети за съседната държава.

И така докато четем заглавията за обиколките на Георгиос Папандреу в Европа и САЩ, може да пропуснем да отбележим как гръцката криза ще засегне България. Въпросът не е дали, а кога и с колко. Колкото и песимистично да звучи, няма да се разминем лесно и този път. Дори и водещите европейски икономисти не може да се разберат за бъдещето на помощта за Гърция. Въпросите засега остават без отговори: дали въобще е необходима помощ за Гърция и второ, откъде ще дойде тя (виж стр. 11). За България остава да чака и да избере дали да гледа, или да не гледа този мач. Но и в двата случая - далеч от терена.

Процедура „импийчмънт”

► **ГЕРБ успя да обедини „Синята коалиция”, „Атака” и РЗС около идеята за отстраняване на президента**

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

► От тази седмица започва събирането на подписи за внасяне на обвинение срещу президента Георги Първанов пред Конституционния съд. В петък парламентарните групи на ГЕРБ, „Синята коалиция” (ДСБ и СДС), „Атака” и независимите депутати от РЗС постигнаха

съгласие по мотивите за импийчмънт. Има твърда воля нещата около искането за прекратяването на пълномощията на президента да бъдат доведени докрай и това е желанието и на четирите парламентарни групи, заяви съпредседателят на ПГ на ГЕРБ Красимир

Велчев. Окончателният вариант на мотивите ще бъде готов тази седмица. По настояване на „Синята коалиция” към тях ще бъде включен и мотивът, че Георги Първанов е погвел обществото, защото не е признал, че е бил сътрудник на Държавна сигурност.

pari.bg реплики

► Дефицитът, спекулата и корупцията изглежда, че са три сестри на кризата. Но не са - безхаберие и безпомощността на държавни институции надминават социалните очаквания... Без да са чели книгите на Ремарк.

Петев

► Поредното безумие на господата управляващите. Като ще е социална придобивка, не трябва ли да е еднакво достъпна за всички. След като държавата няма възможност да отвори услугата за всички заради кризата, нека просто я спре и да насочи тези пари, които уж губи, към други пера в бюджета. Да измисли друг начин за стимулиране на потреблението и увеличаване на приходите в бюджета. С подобни недомислени мерки ръст скоро няма да видим. Утре със същия успех може да реши да сложи квоти и за обезщетенията за майчинство, помощите при безработица и т.н.

Диляна Балева

Домът, за който сте мечтали цял живот

**Сега може да бъде ваш
Нов ипотечен кредит с 7,5% лихва в евро**

При превод на работна заплата в ОББ и ползване на услугата Заплащане на битови сметки

Пример за ГПР: За ипотечен кредит в евро с размер 50 000 евро, срок на изплащане 50 г., лихва 7,5%, ГПР: 8,48%. Пълна информация за продукта можете да получите на тел: 0700 117 17, във всички клонове на ОББ и на www.ubb.bg

www.ubb.bg

ОББ
A Member of NBG Group

Дупките като мярка срещу кризата

Разбитите улици струват милиони на данъкоплатците, но има и много печеливши

Да си шофьор в София обикновено изисква специални умения и вроден талант. Но дори и способността ловко да се лавира между разположените на зигзаг безбройни дупки по улиците рядко може да гарантира, че автомобилът ви няма да пострада от кратерите. Надали има шофьор, който поне веднъж да не се е озовавал със срязана гума или смачкана джанта - едно от най-честите поражения вследствие на „доброто“ състояние на настилката.

Пари, нерви и обратното

Основна част от работата на интернет доставчика PowerNet е обикалянето на екипи за отстраняване на аварии по мрежата. Компанията разполага с 50 автомобила, които са непрекъснато в движение. Почти няма ден, в който някой от тях да не се развали заради условията по улиците, разказва Теодор Захариев, който се занимава с автопарка на PowerNet. Компанията дава по 1000-1500 лв. месечно за ремонти по ходовата част. Трудно може да се изчислят нервите на момчетата покрай тези случаи, а още по-трудно - нервите на клиентите, които през това време стоят без интернет. Всъщност този сценарий с малки промени може да бъде разказан за всяка фирма с един или повече автомобили, с които работи.

За кого работят дупките

Сметката е следната: По данни на общината асфалтирането на един квадратен метър дупка струва 80 лв. Изправянето на джантата примерно варира между 30 и 100 лв. По данни на КАТ към края на 2009 г. в София са регистрирани 750 хил. коли. Ако всяка от тях смачка джантата по-

не веднъж в годината и тя струва примерно 50 лв., това прави 37 млн. и 500 хил. лв., с които собствениците на автомобили се разделят само заради дупките. Доста сериозен разход, като се има предвид, че всички те плащат данъци, за да няма дупки. В същото време тези пари имат и положителен аспект, дори антикризисен. Голяма част от тях на практика са приходи за всички бизнеси, свързани с щетите от дупките - автосервизи, търговци на части, производители.

Размерът има значение

Най-често повредите са по ходовата част - амортизори, шарнири, носачи, кормилни накрайници, обяснява Пламен Костов от веригата сервизи „Радиал“. Ремонтът или смяната на тези части е между 100 и 300 лв. Както се оказва, само ако човек има късмета да влезе в някоя по-малка дупка. Онзи ден присъствах на случай с яма на Сточна гара. От КАТ измериха дълбочината ѝ на 58 см. Резултатът беше изкъртен преден мост. Парите, с които собственикът ще трябва да се раздели, са над 1000 лв., разказва Костов. Ако на някого му е трудно да си го представи, такава дупка чудесно може да се запълни с пералня в легнало положение. За размера на щетата имат значение скоростта на автомобила и дали дупката се вижда. Например в дъждовно време е много по-вероятно локвата, през която автомобилът ви минава, да се окаже дълбок трап.

Гледна точка

Според шофьорите дупки има и върху вече закърпени участъци. Каквото сме изпълнили през 2007 г. дефектите ни са само 2-3%. Обикновено до ремон-

тираната дупка с кръпка се е отворила нова дупка. При по-големи ремонтирани участъци нямаме нарушения, уверява инж. Владимир Василев, изпълнителен директор на „Пътища и съоръжения“ ЕАД - едно от дружествата, които ремонтират улиците в столицата.

Не сме скъпи на триците и евтини на брашното. Работим с качествени материали. Гарантирам това не само за нашата фирма, а и за другите големи фирми, които работят. Допускаме грешки, но те са малки, допълни той.

Всеки столичанин с дълъга памет обаче вероятно си спомня скандалния случай с „Цариградско шосе“, станало популярно като „Цариградско море“. След ремонта на булеварда през август 2007 г. бившият кмет на София Бойко Борисов отказа да плати 1.5 млн. лв. на дружеството заради неравностите. Освен това общината блокирала 143 000 лв. от предоставената банкова гаранция на „Пътища и съоръжения“ ЕАД, които дружеството довнесло в сметката.

Накривиха им шапките

Санкциите за „Цариградско шосе“ вероятно само е накривила шапките на шефовете на дружество. Просто защото за 2008 и 2009 г. на трите дружества за текущи ремонти са платени 66 млн. лв., т.е. средно по 22 млн. лв. През тази година те вероятно ще усвоят и половината от планираните за кръпки 27 млн. лв., защото договорите им изтичат в средата на лятото. Те вероятно ще участват в търговете за избор на нови фирми за ремонтите, защото бизнесът с дупките в София е сигурен и печеливш.

Филипа Радионова
Красимира Янева

▶ Най-често повредите са по ходовата част - амортизори, шарнири, носачи,

Мнение

Всеки ден - нещо счупено по колите

Имаме 50 автомобила и всеки месец даваме средно 1000 лв. само за щетите, причинени от дупките и условията по улиците. Отделно даваме и за гуми, срязани от дупки и стърчащи арматурни жезла, така стигат може би до 1500 лв. Най-често ремонтите са по ходовата част на шарнири, накрайници, кормилни рейки...

Теодор Захариев,
PowerNet

” И клиентите стоят без интернет заради повредената кола

оторизирани сервизи. Понеже са с договори. Имаме и по-стари автомобили, но те пък се чупят повече и се амортизират по-бързо. Така че и в двата случая излиза скъпо.

Почти всеки ден се случва екип да тръгне по аварии и по пътя колата да се счупи. Трябва да спрат, да чакаят да отидем да ги изтеглим. През това време клиентите примерно стоят без интернет. Или търсим друг екип да изпратим.

▶ Преди дни Столичната община започна с кърпенето, обещава и цялостно преасфалтиране

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

27 млн. лв. отиват за кърпки и тротоари

В новата обществена поръчка делят София на 6 зони

27 млн. лв. са заделените средства в Столичната община за текущи ремонти на улици и на тротоари през тази година. Въпреки кризата тази сума не е по-малка в сравнение с 2009 г.

От общината уверяват, че средствата са приблизително равномерно разпределени в 24-те столични района, без да се дава повече там, където кметовете са от ГЕРБ. „Парите за текущи ремонти са достатъчно”, смята зам.-кметът по транспорта Любомир Христов.

Опит за промяна
Закърпването на 1 кв. м дупка струва на София 80 лв. Цената може и да нара-

ства, ако има нарушаване и на долните пластове и те също се изрязват. Тази година от кметството се надяват, че с новата тръжна процедура цената може да бъде по-малка. Причините за това са няколко. Първо, София ще бъде разделена на 6 зони от по 3 или 4 административни района, а не както досега на 3 зони. Очакванията са да се намали и броят на използваните подизпълнители, което може да доведе до намаляване на цената. От „Московска” 33 смятат, че в новата обществена поръчка за шестте зони ще има по-голяма конкуренция между пътностроителните компании. Освен това в условия на криза те можело да предложат по-добри цени на кметството. Другият плюс на разделянето на 6 зони бил, че фирмите щели

по-добре да си координират работата. Сега се случвало две дружества да работят в един административен район и трудно се определяло докъде да работи едното и докъде другото. От общината се надяват фирмите да се съгласят с по-дълъг гаранционен срок от определения по закон у нас - 1 година. Освен това от кметството искат освен гаранционен ремонтниране фирмите да плащат и глоби за некачествено свършена работа.

Предстартово

През тази седмица документацията за обществената поръчка ще бъде внесена в Столичния общински съвет за одобрение и след това ще бъде открита процедурата за кандидатстване.

Красимира Янева

кормилни накрайници

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Становище

Непрекъснато правим ремонти на улиците

Всеки ден през тази седмица дружествата „Главболгарстрой”, „Пътища и съоръжения” ЕАД и „Сдружение Пътища” изготвят планове за ремонти. Строителният надзор се осъществява от „Софинвест” ЕООД. Те следят качеството на влаганите материали, спазването на стандартите и приемането на дейностите. Прави се досие, скица на всеки участък, оразмеряват се и т.н. При последващ ремонт се проверява дали това е нововъзникнала дупка или ремонтираме вече поста-

Любомир Христов,
заместник-кмет на София

” Хората остават с впечатление, че се ремонтира на едно и също място, но всъщност само трасетата са едни и същи

вена кърпка. Много често по фугата или в близост до нея се отваря нова дупка, защото цялостно настилката е амортизирана.

Хората остават с впечатление, че се ремонтира на едно и също място, но всъщност само трасетата са едни и същи. Те често са много натоварени и силно амортизирани. Ако се установи, че не спазват технологията, или ако в рамките на гаранцията ремонтният участък е повреден, фирмата изпълнител възстановява за своя сметка този участък.

Предложение

Районите да казват къде да се работи

По-добре ще бъде районната администрация да казва кои улици да се ремонтират цялостно или частично, какъв да е срокът за изпълнение и да определя санкцията. Сега и да им предоставя график, от фирмата ми казват, че Столичната община събира информация и тя щяла да им възложи къде да ремонтират в Лозенец. Така си прехвърляме топката и губим време.

Столичната община е правила обществената поръчка и имаме 3 големи дружества, които ремонтират улиците, но те работят с подизпълнители, на които се плаща по-малко. Не ме интересува кой прави

Прошко Прошков,
кмет на район Лозенец

” Не ме интересува кой прави обществената поръчка, искам мой служител да участва в избора

обществената поръчка, а искам мой служител да участва в комисията за

избор, да се иска мнението ми и при възлагане на задачата, освен това да знам клаузите по договора.

Никой в общината не си търси гаранциите. Ако закърпен участък от миналата година се е разрушил, фирмата трябва да го подмени в рамките на гаранцията. За моя район до края на юни са отпуснати 170 хил. лв. Те не са достатъчни и затова няма как да стане София златна. Тази година имаме инструкции да кърпим дупките. Защо през май в общината ще решават къде да се преасфалтира цялостно, след като още сега аз мога да им кажа улиците?

Статукво

Да се запази сегашната схема

► Добре е да се запази централизираното задаване на обществената поръчка от Столичната община, защото за 3 години се вижда, че системата сработи. Ако нещата са в ръцете на малките райони, ще има размиване на отговорността, смята изпълнителният директор на „Пътища и съоръжения” Владимир Василев.

► Според него, ако София се раздели на 6 зони, ще може повече фирми да ремонтират улиците за разлика от сега. Инж. Василев призна, че през миналата година „Пътища и съоръжения” ЕАД са използвали подизпълнители. Направихме го, защото имахме много кратък срок - 2-3.5 месеца за усвояване на 8 млн. лв., обясни шефът на дружеството.

► Според него дупките се появяват, защото асфалтът старее. Освен това, когато преди години са правени улиците в София, са били предвидени за госта по-малък трафик от сегашния. Другата причина са солите, които се използват при зимното подготвяне. Те прониквали през пукнатините на асфалта, стигали до свързващите материали на асфалтобетона и така след време се появявала дупката.

80

► лв. струва кърпенето на 1 кв. м дупка в столицата, показват сметките на „Софинвест”

3

► дружества - „Главболгарстрой”, „Пътища и съоръжения”, „Сдружение Пътища” - ремонтират

66

► млн. лв. струват текущите пътни ремонти през 2008 и 2009 г.

ПОТРЕБИТЕЛСКИ КРЕДИТ **РАФАЕЛО БАНК**
Твоят личен банкер

Когато искаш да знаеш какво ти предстои. Ние сме до теб.

Raffaello

МА

ПРОМОЦИЯ

- Фиксирана лихва за първата година
- Отстъпка 1,5% от лихвата
- Без такса за кандидатстване

Промоцията е валидна за нови заявки, подадени от 15.03.2010 г. до 30.06.2010 г., при сума на кредита до 15 000 евро/30 000 лв. и срок до 7 г. Пасивната отстъпка 1,5% е спрямо действителния момент на осъществяване на договора за кредит стандартни лични кредити. ПП в 11,74% при сума на кредита 7 500 евро, срок 7 г., лихва процент 10,35%, при кредит с поръчител, превод на работна заплата по сметка в банката и ползване на пакет "Резидентство смятка".

0700 10 000 VIVACOM • 1721 M-Tel и GLOBUL • www.rbb.bg

Борисов въвежда данък лукс и таван на високите заплати

Премиерът лансира съвсем нови антикризисни мерки

Плоският 10-процентен данък върху доходите ще остане непроменен, но за сметка на това правителството ще наложи данък лукс. Това е част от съвсем новите антикризисни мерки, която обяви премиерът Бойко Борисов на специална пресконференция.

Солидарно

Пипаме големите заплати, големите имоти, за да може по време на криза солидарно да понесем тежестта, обясни каза Бойко Борисов. Данък лукс ще е само върху определен вид имущество - автомобили над 150 к.с. и жилищна площ над 250 кв. м. Предвижда се още данък върху лихвата на депозити над 100 хил. лв., както и върху частни самолети и яхти.

Днес се очаква финансовото министерство да внесе по-голяма яснота за размера на данък лукс. Вариантът е луксозните имоти да бъдат облагани с двоен данък.

Ден преди пресконференцията на премиера министърът на труда и социалната политика Тотю Младенов обяви, че се обсъжда временно до края на 2011 г.

да се въведат няколко етажа за облагане на доходите със ставки от 10 до 22%. Правителството обаче се е отказало от тази идея и запазва плоския данък. Пенсията също няма да се облагат, но пък се въвежда 10% данък върху заплатите на работещите пенсионери.

Според председателя на БСК Божидар Данев лансираните от Борисов нови мерки са популистки. Те няма да напълнят бюджета, а търсят само електорално одобрение, заяви той.

На заген хог

Управляващите се отказват да въведат лични осигурителни вноски за държавните служители, военните, полицаите и съдебната система. Вместо това ще сложат таван на заплатите на държавните служители, като най-голяма ще е заплатата на премиера.

Прогнозите на управляващите са, че България може да излезе от кризата до края на 2011 г. Мерките, които обсъждаме, ще позволят да не пипаме осигуровките до края на 2011 г., допълни Борисов. По думите му след кризата ще бъдат вдигнати заплатите на военни

и полицаи. Според него ще дойде момент, в който всеки сам ще си плаща осигуровките.

Свежи пари

За да намери свежи пари, правителството ще пристъпи към емитиране на държавни облигации. Емисиите ще бъдат направени през държавна банка, каза премиерът. Държавата ще продава и излишно държавно имущество чрез търгове, като целта е да бъде постигната най-добрата цена.

Консенсус

Окончателните антикризисни мерки на правителството ще бъдат ясни в средата на седмицата, след като премиерът се върне от визитата си в Катар. Дотогава финансовият министър трябва да ще продължи разговорите със социалните партньори, които представиха вчера близо 50 свои антикризисни мерки. Финансовият министър е одобрил вчера 80% от предложенията на социалните партньори след повече от тричасово обсъждане. Подкрепям всички антикризисни мер-

► Премиерът Бойко Борисов се отказа от идеята за въвеждане на лични осигурителни вноски на държавните служители за сметка на богатите българи, които ще плащат по-големи данъци

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

ки с отношение към фиска, каза Дянков. Работодатели и синдикати предлагат държавата да емитира допълнителен вътрешен и външен дълг. Да се при-

ватизират миноритарни държавни дялове чрез Българската фондова борса, да се ограничи временно допълнителното материално стимулиране на дър-

жавната администрация от събиране на такси и глоби, ускорено да се премине към концесия на държавни и общински обекти.

Мила Кисьова

Социалните партньори предлагат данъчна амнистия

Имоти с недоказан произход на парите да бъдат обложени с 10%

Държавата да легализира укрити доходи на физически лица, но не от престъпна дейност, с които е придобита собственост, чрез еднократното й данъчно облагане. Това ново предложение като антикризисна мярка дойде от синдикати и работодатели.

Обяснение

През последните години много хора декларираха пред данъчните, че получават минимална работна заплата, а в същото време придобиха недвижима собственост за десетки и стотици хиляди левове, обясни Божидар Данев, председател на Българската стопанска камара. Много от тях са теглили банкови кредити и сега идеята е да се види как ги обслужват. Вместо да бъдат преследвани за укриване на данъци при евентуални проверки, на тези лица би могло да се разреши да платят такса в размер 10% от данъчната оценка на имота. Според синдикати и рабо-

тодатели от подобни такси държавата може да получи около 5 млрд. лв. само за няколко месеца.

Проверка

На срещата си със социалните партньори финансовият министър не е заявил категорично, че подобна идея е немислима. Напротив, той е уверил социалните партньори, че с неговите експерти ще обмислят каква подобна практика има в страни от ЕС. В случая е важно да се прецени как точно може да се предпази държавата от легализиране на доходи, получени по престъпен начин.

Дългове

Работодателските организации отново са изтъкнали, че антикризисна мярка номер едно трябва да бъде разплащането на държавата с фирмите. Дянков е обещал правителството да изготви график за връщане на пълен размер на задълженията до края на юни 2010 г. Това ще важи и за възстановяването от страна на държавата на ДДС и акцизите към фирмите.

Мила Кисьова

Дянков определи България като остров на стабилност

Рисковият индекс на страната е най-нисък от 18 години насам, каза в парламента финансовият министър

България е остров на сравнителна стабилност в региона. Трудно е, но няма място за тревога. Това заяви по време на петъчния парламентарен контрол финансовият министър Симеон Дянков. Причина за стабилността на страната е добрата антикризисна политика на правителството, обясни финансовият министър. Има сили, които се опитват да тласнат страната към голям бюджетен дефицит, което би забавило излизането от кризата, коментира Дянков.

Показатели

Доказателство за добрата икономическа политика на правителството е растящият износ, промишлеността и ръстът на ипотечните кредити. По данни на Националния статистически месец износът достигна 1.8

млрд. лв. за първия месец на годината, което е с 13.1% повече от януари 2009 г. Ипотечните кредити също растат, заяви финансовият министър. Според Кредитекс ръстът им през февруари спрямо януари е 9%.

Рисковият индекс на страната по отношение на публичните финанси е най-нисък от 18 години насам, заяви Дянков. На 17 март външните анализатори са го определили на 147 пункта, а година по-рано е бил 750, обясни той. Това според финансовия министър е достатъчно доказателство за успешната фискална политика на страната. Той каза още, че друг успех на водената от ГЕРБ политика е ниският размер на инфлацията. За първите два месеца на годината тя е 1.2%, съобщи наскоро НСИ.

Опозицията

Според депутата от БСП Георги Пирински обаче ръстът на износа и промишлеността са резултат от доброто развитие в Европа, а не се дължат на вътрешната поли-

тика. Политиката на правителството няма нищо общо с европейската, обясни той. Заложените досега 70 антикризисни мерки въобще не работят, осъществени са само 5-6 от тях, каза Корнелия Нинова от БСП. Според нея новите антикризисни мерки са много закъснели. Нужно е стабилизиране на приходите в хазната, а не само ограничаване на разходите, обясни още Нинова. По думите й с политиката си правителството на Борисов задълбочава сивата икономика, като контрабандата вече е над 50%, а в ръцете на „бандитите“ отиват над 1.5 млрд. лв.

Дефицит

Министър Дянков не коментира в парламента високия бюджетен дефицит през първите месеци на годината. По неофициална информация през януари и февруари дефицитът е над 1.3 млрд. лв.

Финансовото министерство засега е обявило само данните за януари, когато дефицитът достигна 500 млн. лв. Криенето на информацията стана основен патент на финансовото министерство, коментира депутатът от БСП Румен Овчаров.

Рагослава Димитрова

Катар и Кувейт може да вземат летища на концесия

България търси алтернативни доставки на втечен газ

Държавата ще търси инвеститори от Катар и Кувейт, които да вземат на концесия наши пристанища и летища. Това съобщи министърът на транспорта Александър Цветков, който е включен в делегацията, водена от премиера Бойко Борисов. Визитата е от 21 март и ще продължи до 24 март. В делегацията са включени още министърът на икономиката Трайчо Трайков, министърът на регионалното развитие Росен Плевнелиев и министърът на външните работи Николай Младенов.

Инфраструктура

Като най-перспективна за нас инвестиция, която може да бъде предложена на Катар и Кувейт, е изграждането на нов мост на река Дунав при Силистра - Кълъраш, заяви ми-

нистер Цветков. На концесия ще бъдат предложени летищата в Пловдив, Русе и Бургас. България има изключително добро геостратегическо положение, тя е югоизточната врата на Европейския съюз, на трасето между Европа и Близкия изток, заяви Цветков. Така че пристанищата, летищата и железницата на България може да бъдат изключително ценни, допълни той. Цветков очаква да бъде потвърден интересът към осъществяване на преки полети между катарската столица Доха и София.

Енергетика

Българското правителство ще търси сътрудничество и в сферата на енергетиката, по-точно в доставките на втечен природен газ от Катар за България. Катар е най-големият износител в света на втечен природен газ. Възможността за закупуване на гориво оттам е един от вариантите за диверсификация

► Министърът на транспорта Александър Цветков постави камери в колите на пътните инспектори, които да следят дейността им

СНИМКИ БОБИ ТОШЕВ

на енергийните доставки в съответствие със стратегията на българското правителство, обясни министърът на икономиката, енергетиката и туризма Трайчо Трайков.

Програма

Премиерът Бойко Бори-

сов ще се срещне с министър-председателя на Катар Хамад бин Джасем бин Джабер ал Тани и със заместник-емира и престолонаследник на държавата шейх Тамим бин Хамад ал Тани. В Кувейт той ще бъде на посещение при премиера

шейх Насър ал Мохамед ал Ахмед ал Сабах и емира на държавата шейх Сабах ал Ахмад ал Джабер ал Сабах. По време на тази визита ще бъде подписана между-правителствена спогодба за избягване на двойното данъчно облагане.

Среща Търсят вариант за порт Бургас

► Обмисля се вариант на концесия да бъде отдаден само терминалът за насипни товари, т.нар. терминал 2А, съобщи зам.-министърът на транспорта Камен Кичев по време на среща с работниците на порта.

► Ако не намерим концесционер, който да гарантира необходимите товари, няма да го отдаваме на концесия, увери заместник-министърът.

► Портът е в тежко финансово състояние не само заради кризата, но и заради големия японски кредит, теглен за изграждане на терминал 2А.

► Разходите по погасяването на кредита ще се поемат от държавата, увери Кичев.

Авиокомпаниите вече отчитат ръст на пътниците

Въздушният пазар отбеляза спад от 9.6% през 2009 г.

Авиационният пазар в България се е свил с 9.6% през миналата година. Общият брой превозени пътници е бил 5.692 млн., а през 2008 г. - близо 6.3 млн. души. Това сочат данните на Асоциацията на българските авиокомпани (АБА).

Сегменти

При българските превозвачи спадът е 15%, докато при чуждестранните - 6.4%. Българските компании, които оперират по редовни международни линии, са България Ер и Хемус Ер. Делът на чуждите авиокомпани на българския авиационен пазар за 2009 г. се е повишил до 64.7% при 62.5% година преди това. Навлизането на нискотарифните компании довежда до намаляването на относителния дял на българските авиокомпани, обясни Светослав Станулов, председател на АБА. Свободният европейски пазар обаче е дал възможност на български самолети успешно оперират на трети пазари.

Общият брой на превозените пътници по чартърни линии през миналата година е 2392, което е с 15.4% по-малко. По-голям пазарен дял тук имат българските авиокомпани - 53.3%, а

► Българските превозвачи отчетоха спад от 15% през миналата година, докато чуждите - 6.4%

външните фирми - 46.8%. Редовните международни пътнически превози са намалели с 4.9%. Тук обаче дялът на чуждестранните компании е по-голям в сравнение с този на българските превозвачи. Той е 77.8%.

Терминали

Държавата трябва да предвиди и авиацията в програмите по усвояване на европейските фондове, заяви Светослав Станулов. Оперативна програма „Транспорт“ не

предвижда нито едно евро за развитието на този сектор. Летищата в Бургас и Варна през 2013 г. ще имат нови терминали. Столичният авиопорт предлага много добри условия, а пловдивският даже има свръхкапацитет, обясни Станулов. Според него статистиката за полетите от и до България и информацията от туристическия бранш за тази година дават оптимизъм и за авиационния пазар.

Николема Цветкова

Летища Най-силно усетиха кризата във Варна

► Летище София по редовни международни пътнически линии от и до него е с превозени 2.8 млн. пътници за миналата година. Спрямо 2008 г. е реализи-

ран спад от 3.5%.

► Летище Варна през миналата година по редовни задгранични полети е с превозени 281 хил. души, което е с 12.7% по-малко от 2008 г.

► Летище Бургас отчита 219 хил. пътници, които са превозвани по редовни линии. Намалението е с 12% на годишна база.

Самолетите са вече пълни

Самолетите са вече пълни, броят на пътниците достигна равнищата преди кризата. Разликата, която отчита авиацията, е в приходите, които са реализирани преди две години, а сега са по-малко. Билетите, които се продават към настоящия момент, са доста по-евтини спрямо стойностите им

Камен Кичев,
зам.-министър на транспорта

преди кризата. Не вярвам цените да достигнат същите нива, но пътничекото потокът се покачва. Самолетите, които излитат и кацат на летище София например, през март вече по запълваемост достигат нивата от 2008 г. Българите започват пак да пътуват и в страната идват все повече хора.

Opel Astra Лимитирана оферта за 100 дни

Opel Astra с богато оборудване на супер специална цена!

Само
100 дни!*

Само cera!

Възползвайте се от уникалната оферта - Opel Astra Classic III, 1.4 бензин 90 к.с. с климатик, ABS, предни ел. стъкла, фарове за мъгла, 4 въздушни възглавници, кожен волан, радио CD с управление от волана и централно дистанционно заключване само за

21 100 лв.

www.opel.bg

Комбиниран разход на гориво: 4.9 – 6.7 л/100 км.

Емисии на CO₂: 130 – 159 г/км.

*Офертата важи от 23 март до 30 юни.

Снимката е илюстративна.

Wir leben Autos.

ЕВН глобена с 256 хил. лв.

Енергийната компания е злоупотребила с монопол

Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) глоби с 256 хил. лв. електроразпределителното дружество „ЕВН България Електроснабдяване“ АД - Пловдив. Причината е налагане на нежелани търговски условия при снабдяването на клиент с електроенергия.

Комисията е наложила санкцията след оплакване на клиент, че ЕВН е отказало да възстанови електроразхранване на имот, докато не бъдат платени дължимите суми от пре-

дишен негов ползвател. Потърпевшият клиент е фирма „Надежда-94“ ООД от Кърджали. Възстановяването на електроснабдяването е станало, след като фирмата заплаща пълния размер на натрупаните от нейния наемател „Серсан“ ООД задължения.

Поведението на „ЕВН България Електроснабдяване“ представлява налагане на нежелани търговски условия и нарушава Закона за защита на конкуренцията, смятат експертите от антимонополната комисия. При определяне на санкцията комисията е взела под внимание продължителността и характера на нарушението.

Застрахователният пазар падна с над 6%

Активите на компаниите се увеличават с 10%

Застрахователните компании в България са реализирали с 6.3% по-малко премийни приходи през миналата година, показват предварителните данни на КФН. Дружествата са продали полици за 1.7 млрд. лв.

Общо застраховане
Премийният приход в общото застраховане през миналата година е 1.47 млрд. лв., което е с 4.2% по-малко спрямо 2008 г. Претенциите са се повишили с 0.3% до 774.8 млн. лв. Ръст бележат и брунтните технически резерви, които се заделят за изплащане на бъдещи обезщетения.

Те се повишават с 6.5% на годишна база и достигат 1.28 млрд. лв. През 2009 г. общозастрахователните компании излизат на печалба от 24.5 млн. лв. спрямо

2.4 млн. лв. загуба през 2008 г.

Животозастраховане
Положението в животозастраховането е далеч по-тежко. Премииите са се свили с 18% до 221.63 млн. лв. Изплатените суми и обезщетения от животозастрахователите са 91.1 млн. лв., като се понижават с 1.2%. Брунтните технически резерви на компаниите от сектора достигат 505 млн. лв., което е ръст от 10.65% на годишна база.

Здраве
Премииите на дружествата по доброволно здравно осигуряване се повишават с 26.85 на годишна база и за 2009 г. достигат 38.43 млн. лв. Претенциите към компаниите са 21.4 млн. лв., като се повишават с 1.3%. Активите на здравните фондове са 68.25 млн. лв., или с 14.3% повече спрямо 2008 г.

Атанас Христов

Фермерите без продават мляко

Проектът на наредба за директните продажби предизвика недоволството на стопаните

България е единствената страна в ЕС, в която домашното сирене и мляко няма да могат да се продават на земеделски пазари и панаири. Това положение ще продължи да съществува и според проекта на наредбата за директните продажби, изготвен от Министерството на земеделието и храните. Тя трябва да бъде приета до един месец и това е срокът, в който заинтересованите страни може да направят своите възражения, обясниха от коалиция „Чиста храна - честен поминък“.

Организацията всъщност е инициатор за създаването на тази наредба с цел да бъдат подпомогнати средните и дребните фермери, които да продават и преработват продукцията си, така че да не бъдат зависими от посредниците на пазара. Очакванията са това да даде рамо както на фермерите, така и на развитието на селския туризъм и био-оземеделието, въпреки че засега в обхвата й влизат само продукти от животински произход.

Сблъсък
Депозирали сме своите възражения в министерството на земеделието и се надяваме да бъдем чути, каза Стоилко Апостолов, ветеринарен лекар, председател на фондация „БиоСелена“ и член на „Чисти

” **Искаме наредбата за директните продажби да даде шанс на фермерите, а не да облекчи работата на ДВСК**

г-р Стоилко Апостолов, председател на „БиоСелена“

ръце - честен поминък“. Той обясни, че от коалицията искат да бъде разрешена продажбата на сирене и мляко от хладилна витрина на пазари и панаири, както е в целия ЕС. Твърдението на държавния ветеринарен контрол, че подобни продажби не може да се контролират, са несъстоятелни, смята Апостолов. Първо, защото наредбата е направена, за да даде шанс на фермерите, а не за да облекчи работата на ДВСК. И, второ, всички производители ще бъдат лицензирани, т.е. те са в светлата част на икономиката и отговарят за продукцията си. Тези фермери винаги може да бъдат провервани, а от качеството и хигиената на предлаганите от тях продукти зависи и бизнесът им, аргументира се Апостолов. Той припомня многобройните случайни продавачи на мляко и сирене по пазарите, за които в момента

► Български млечни продукти пожънаха успех на

ДВСК си затваря очите. Тези продажби са напълно незаконни, но се извършват под носа на държавата вече двадесет години, казва Апостолов.

Чуждият опит
Директните продажби са изключително популярни и атрактивни в Южна Франция и Италия, разказват фермерите. Там това е

изключително печеливш и атрактивен бизнес. Във Франция например се провежда панаир на сиренето в Париж, в района на Мон-мартър, в който участват производители предимно на домашни сирена. Това е празник, който привлича тълпи от туристи. На подобен панаир, ако влезе в сила българската наредба за домашните продажби

Цените на суровината ще се увеличат наполовина

Искам да затворим цикъла на производство, казва д-р Сабина Йоткова, съсобственик във ферма за биволи в Цар Калоян

Убедена съм, че с директните продажби цените на млякото, което произвеждаме, ще скочат поне с 50%. Това споделя Сабина Йоткова, съсобственик във фамилната ферма с 60 биволи в Цар Калоян, Разградско.

Семеен бизнес
Сабина Йоткова и съпругът й са ветеринарни лекари и въпреки че притежават

ферма, в момента са по-скоро на загуба, отколкото на печалба от тази дейност. Въпреки че мандра „Маджаров“ изкупува нашето мляко, приходите от фермерството са незадоволителни, признава Йоткова. Тя обясни, че „Маджаров“ е най-лоялният изкупвач на млякото им. Получаваме дори бонуси за качество, но въпреки всичко, ако можем да продадем продукта си директно на клиента, доходите значително ще скочат, вярва Йоткова. Търсенето на продукти от биволско мляко е голямо, при мен идват хора, които искат да им продавам мляко и сирене, но нямам право, допълни

тя. Мечтата на Йоткова е да затворят цикъла на производство, както го правят много от фермерите в Западна Европа. Ще произведем мляко, добави тя.

Пазар
Това, което трябва да се промени в проекта за наредбата за директните продажби, са ограниченията за продажби по региони, препоръчва фермерката. Тя дава пример с местоположението на Цар Калоян. Градчето се намира на 30 км от Разград и на толкова от Русе. Според проектодокумента ферма „Йоткови“ ще има право да продава в

магазин в Разград, но не и в Русе. В същото време в Русе пазарът е много по-голям. Питам с какво нашата продукция ще е по-безопасна в Разград, отколкото в Русе, казва Йоткова. Ограниченията за домашно произведена храна трябва да се изразяват в километри, а не в региони, препоръчва фермерката.

Светлана Трифоновска

500

► л сурово мляко ще имат право да преработват фермерите

► Д-р Сабина Йоткова, съсобственик на фирма в Цар Калоян

право да на пазара

фестивал на домашното сирене в Италия

в този ѝ вариант, нашите фермери няма да могат да участват.

В Италия пък са регистрирани над 3000 вида сирене, голяма част от които се произвеждат като домашни. В Страната на Ботуша режимът за такова производство е регистрационен, а не лицензионен, както при нас се очаква да бъде. Миналата година българ-

ски фермери са пожънали триумф със свои домашни сирена на международен панаир в Италия, разказаха от екокоалицията. Това е станало на ръба на българския закон. За сметка на това италианските власти са поискали само документ от производителите ни, че ще представят безопасен продукт, издаден от ДВСК.

Светлана Трифоновска

120 хил. стопани очакват наредбата

Поминъкът на близо 120 хил. фермери зависи от приемането на наредбата за директните продажби на мляко. За дребните фермери пласирането на продукцията им на потребителите, без да са зависими от посредници и преработватели на храни, означава по-добро възнаграждение за труда им.

В момента те имат право да продават млякото си само на мандри и посредници и не могат да преработват суровината в млечни продукти.

Наредбата за директни продажби ще им позволи да произвеждат малки количества домашни сирена и млека при облекчени условия и инвестиции в сравнение с останалите мандри.

Потребителите пък ще могат да се снабдяват с екологична и домашна храна, добита при контролирани условия. Важно е това, че именно фермерите ще отговарят за качеството и безопасността на своята продукция.

Земеделските стопани ще могат да продават продукцията си в своите ферми, в специални магазини в населеното място и областта, в която живеят. Те обаче няма да имат право да пласират сиренето и млякото си в друг регион, както и на пазари и панаири. Тези изисквания не важат за директна доставка за птици, зайци, яйца, пчелен мед и дивеч, за месо и месни продукти от домашни копитни животни.

Само 3 млн. лв. ще отдели държавата за реклама на туризма у нас

Спадът в бранша през 2009 г. е само 0.7%

Туризмът е една от възможностите за изход от кризата, въпреки че държавата малко забрави този бранш, улисана в грижи. Това заяви Мартин Димитров, председател на комисията по икономическа политика, енергетика и туризъм в Народното събрание, на конференцията „Заплахата от тероризъм и престъпността в туризма“.

Реклама

Пренебрежимо малки са разходите, които се отделят за реклама на страната ни като туристическа дестинация, коментира шефът на икономическата парламентарна комисия.

През тази година за маркетинг и реклама в туризма държавата е предвидила 3.1 млн. лв. от националния бюджет. Основно ще се разчита

на кандидатстване с частни проекти за финансиране от Европейския фонд за регионално развитие. Това става ясно от приетата от Националния съвет по туризъм в края на миналата седмица годишна програма на страната за туристическа реклама. През 2010 г. Министерството на икономиката, енергетиката и туризма ще организира участие в пет туристически изложения и 29 информационни щанда.

Пазар

Страната ни е посетена от 7.9 млн. чужденци през миналата година, като посещенията с цел туризъм са 5.7 млн. Спрямо 2008 г. спадът в броя на туристите е минимален - с 0.7%, съобщиха от Националния съвет по туризъм. Продължава тенденцията най-много туристи в България да пристигат от ЕС. Водещ пазар е Румъния

► Зимният сезон се оказа успешен за туризма

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

с 942 хил. туристи, следвана от Гърция - с 815 хил., и Германия - със 740 хил. От основните туристически пазари на България увеличение се наблюдава на туристите от Полша, Чехия, Франция и Австрия. Намаление има на туристи от Македония, Турция, Украйна.

България няма интерес да затруднява идването на туристи извън ЕС у нас, заяви

председателят на икономическата комисия Мартин Димитров. Това най-вече важи за руските туристи. Русия е сред първите пет пазара по брой организирани туристи в страната ни. В България с цел туризъм през миналата година са пребивавали 286 757 руски граждани, което съвпада с данните за 2008 г.

Мила Кисьова

Красивите цветове идват и от неочаквани места.

Дори и да нямате високи очаквания към скромните на вид, компактни лазерни устройства на Хегох, те са пълни с изненади. С тях получавате изключително бърз печат и впечатляващо наситени цветове. Добавете и факта, че са достатъчно малки, за да стоят на бюрото ви и достатъчно големи, за да обслужват малкия ви офис. Със сигурност това са устройства, които ще ви дадат повече, отколкото очаквате.

Phaser 6121MFP

- скорост на печат: 20 ppm (ч/б) / 5 ppm (цвет)
- памет: 128MB
- резолюция: 1200x600 dpi

Цени от **629 лв.** с ДДС

Phaser 6125N

- скорост на печат: 16 ppm (ч/б) / 12 ppm (цвет)
- макс. натоварване: 40 000 стр./мес.
- памет: 64MB

Цени от **449 лв.** с ДДС

xerox.bg

Ready For Real Business **xerox**

Антикриза Испания прие 10-годишен план за реформа

► Хосе Луис Родригес Сапате́ро

Испанските министри одобриха широкообхватен десетгодишен план за реформа. Целта на документа е да направи икономиката по-малко зависима от строителния сектор, който осигурява близо 20% от БВП на страната, и да доведе до стабилен растеж. Планът, който трябва да бъде внесен за обсъждане в парламента, включва мерки в почти всички сектори. Предвиждат се затагане на контрола върху финансовия сектор, въвеждане на задължение за публичните компании да разкриват пред акционерите си възнагражденията на изпълнителните директори, както и мерки за улесняване стартирането на собствен бизнес. Според испанския премиер Хосе Луис Родригес Сапате́ро планът за реформи е ключов за настоящето и бъдещето на страната.

Предупреждение Дългът на големите става проблем

Развитите държави са изправени пред сериозни предизвикателства заради големите си публични задължения. Дори и ограничаване на мерките за стимулиране на икономиката няма да им помогне да намалят дефицитите си, твърди първият зам. управляващ директор на МВФ Джон Липски. Съотношението между дълг и БВП на всички държави в Г-8 освен Канада и Германия ще доближи или ще мине 100% до 2014 г. Нивото на държавния дълг и в някои нововъзникващи пазари също е притеснително, смята Липски. Държавните дългове нарастват в период на засилващ се натиск за увеличаване на здравните и пенсионните разходи. В същото време на стимулите се дължи едва 10% от очаквания скок на дълговете, така че дори да бъдат ограничени, това няма да сведе дефицитите.

► Джон Липски

Стачка проваля 1000 полета на ВА

► Стачката в ВА създаде главоболия на изпълнителния директор Уили Уолш въпреки твърденията му, че плановете се развиват по-добре от очакваното

Украйна ще преговаря с Русия за по-евтин газ

► Наг 50% от необходимото на Украйна гориво се гостабя от руския монополист „Газпром“

Киев трябва да плати на Москва 700 млн. USD за доставките през март

Украинската държавна енергийна компания NAK Naftogaz Ukrainy може да се наложи да плати от собствена си печалба доставките на природен газ за март. Украинското правителство ще води преговори с Русия за намаляване на цената. Държавата ще плати с пари от бюджета максимум 10% от доставката, каза премиерът Микола Азаров. През тази седмица украинска делегация ще посети Москва, където ще бъдат проведени разговори за намаляване на цената на газа.

През април украинската страна ще трябва да плати на Русия 700 млн. USD за доставките през март, което е с 15% повече от платеното

през февруари, каза Азаров. Над 50% от необходимото синьо гориво се доставя от руския газов държавен монополист „Газпром“.

Украйна не е променяла цената на газа за домакинствата и комуналните услуги от 2008 г. въпреки предупрежденията на МВФ, че ниските тарифи може да увеличат бюджетния дефицит, което да отложи отпускането на жизненоважния заем за страната. В същото време Русия удвои цената на природния газ за Украйна след газовата криза през януари 2009 г. Тогава „Газпром“ спря доставките за Украйна, което засегна снабдяването на Европа със суровината в продължение на две седмици. През първото тримесечие на миналата година Украйна трябваше да плаща по 360 USD за 1000 куб. м газ при 179.50 USD през 2008 г.

Загубите от планираните два протеста този месец може да надхвърлят 63 млн. GBP

Служителите на британския авиопревозвач British Airways (BA) в събота започнаха тридневна стачка, което внесе хаос и нарушения в разписанието на полетите. Главният изпълнителен директор на компанията Уили Уолш се извини на пътниците във видеоклип, качен на сайта на британския превозвач. Стачните действия са първите за ВА за последните близо 15 години. Екипажите са насрочили и втора

стачка за 27-30 март. По всяка вероятност нормалният ритъм на полетите ще бъде възстановен едва след нейния край. Стачкующите протестират срещу замразяването на заплатите и съкращаването на екипажите.

Загуби

Стачката принуди ВА да отмени 1100 от общо 1950 полета за времето на стачката, като нае самолети и екипажи от други превозва-

чи, за да може да реализира плановете си да извърши около 65% от планирания график. Според анализаторите ВА вече е загубила над 25 млн. GBP заради отказани билети и непредвидени разходи, тъй като още от сутринта протестиращите наредиха стачни постове около сградата на лондонското летище Хийтроу. Очаква се общите загуби от двете стачки да бъдат над 63 млн. GBP.

Освен финансовите загуби за компанията обаче стачните действия ще имат силно негативен ефект върху управляващата Лейбъристка партия преди предстоящите избори в страната през юни. Премиерът Гордън Браун си навлеche гнева на профсъюза Unite, който е най-големият политически донор на партията му, като го нарече жалък и го призова да отмени стачката.

Синдикален поглед

Междувременно в неделя синдикалните лидери призоваха за преговори с ръководството на компанията. Генералният секретар на Unite Тони Удли посочи в писмо до членовете на организацията, че се надява преговорите да предотвратят стачката следващия уикенд. Винаги сме твърдели, че преговорите, а не обвиненията и заплахите, са правилният път, подчерта Удли.

Профсъюзът и ВА се разминават в оценките си

за влиянието на стачката. Unite твърди, че е получил подкрепата на 80% от членовете си, докато Уили Уолш заяви, че плановете на компанията вървят по-добре от очакваното.

Допълнителен хаос в транспорта във Великобритания се очаква преди великденските празници, след като работниците по железопътната сигнализация решиха да организират стачка, присъединявайки се към работниците по поддръжката на железниците.

Засегнати пътници

Ръководството на ВА очакваше да обслужи около 49 хил. пътници в събота и неделя при средно 75 хил. в нормален почивен ден през март. Над 60% от дългите полети на Хийтроу ще бъдат извършени, но от късите едва 30% ще бъдат реализирани. Всички курсове до далечни дестинации от Гетуик ще бъдат по разписание, а стачките ще засегнат около половината от късите полети. Всички пътници, закупили си билет в периода от днес до 30 март, ще могат да ги презаверят за нова дата в рамките на следващите 355 дни, без да доплащат за това, посочват от ВА. Възстановяване на парите обаче не е включено като опция.

За трите дни на стачката са отменени полетите на ВА от и до София.

Сектор Lufthansa временно избегна протестите

► През февруари стачни действия заплашваха и друг голям превозвач - германската авиокомпания Lufthansa.
► Ръководството обаче успя да спре, макар и временно, стачката на пилотите.
► Служителите бяха обя-

вили четиридневни протестни действия с искания за повече сигурност на работните си места.

► Те се страхуваха и че компанията може да закрие някои от дестинациите си, което да доведе до съкращения.

► За миналата година Lufthansa отчете 112 млн. EUR чиста загуба заради кризата.

► Приходите на компанията спаднаха с 10% до 22.3 млрд. EUR.

Меркел: Помощ за Гърция не трябва да се обсъжда

Поставянето на въпроса може да дестабилизира пазарите, предупреди германският канцлер

Гърция няма нужда от финансова подкрепа, затова европейските лидери не трябва да обсъждат евентуална помощ на предстоящата си среща в Брюксел, заяви германският канцлер Ангела Меркел вчера. В интервю за радио Deutschlandfunk тя изрази опасения, че създаването на „напразни очаквания“ за помощ от ЕС може да дестабилизира финансовите пазари. Според Меркел Гърция сама трябва да разреши проблемите си с дълга за доброто на еврото.

Вариант

Наскоро председателят на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу призова страните членки на ЕС да одобрят стендбай споразумение за Гърция на срещата на върха в Брюксел на 25-26 март, след като Атина заяви, че може да потърси помощ от МВФ. Шестнадесетте страни, приели еврото, трябва да бъдат готови за сключването на двустранни споразумения с Гърция, за да ѝ помогнат да намали бюджетния си дефицит и да рефинансира дълга си, който вече приближава 120% от БВП, заяви Барозу.

Няма заплах

Няма непосредствена заплаха от фалит на Гърция,

► Най-доброто решение за еврото е Гърция сама да се справи с проблемите, смята Ангела Меркел

категорична е Меркел. Не смятам, че страната спешно се нуждае от финансиране от Европейската общност, в това постоянно ме уверява и гръцкият министър-председател, добави тя. Докато на Гърция не ѝ потрябва помощ, трябва да бъдат готови за сключването на двустранни споразумения с Гърция, за да ѝ помогнат да намали бюджетния си дефицит и да рефинансира дълга си, който вече приближава 120% от БВП, заяви Барозу.

Въпреки това темата най-вероятно ще се дискутира, тъй като Гърция предупрежда, че може и да не успее да изпълни обещанието си да ограничи дефицита, ако дълговете ѝ разходи останат високи.

Комбинация ОИСР е за обща помощ от МВФ и ЕС

► Комбинирана подкрепа от МВФ и ЕС препоръча генералният секретар на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) Анхел Гурия.
► Това ще се оцени от пазара и Гърция ще намали гълзовите си разходи.

Enel качва компанията си за зелена енергия на борсата

Енергийната група продава активи, за да намали дълговете си

Компанията за възобновяема енергия на италианската група Enel ще бъде качена за търговия на борсата, съобщиха от дружеството. Тя ще предложи миноритарен пакет от Enel Green Power (EGP), за който очаква да получи най-малко 4 млрд. EUR. Оценката е направена на базата на очакваната печалба на EGP. Това ще бъде най-голямото първично публично предлагане на акции в Европа след началото на кризата.

Двойно листване

Планира се двойно листване на борсите в Италия и Испания, заяви главният изпълнителен директор на групата Фулвио Конти. Разговори с потенциални посредници на емисията ще се проведат тази седмица, а проспектът се очаква да е готов през април. Самото първично публично предлагане ще е през юни, септември или октомври - в зависимост от пазарните

► Фулвио Конти

условия, обясни той. Enel не смята да увеличава капитала на EGP.

Компанията обаче продължава да води преговори със стратегически инвеститори, включително и фондове и компании с държавно участие от Северна Африка и Персийския залив, които да участват в записването на емисията. Конти очаква сделката с тях да приключи до юни.

Поглед напред

EGP работи в целия спектър на ВЕИ - вятърна, слънчева и геотермална енергия, биомаса и ВЕЦ. Има централи в 17 страни в Европа, Северна и Юж-

на Америка. Печалбата ѝ преди лихви и данъци се очаква да нарасне от 1.2 млрд. EUR за 2009 г. до 1.4 млрд. EUR през 2011 г.

Компанията има общо 5.7 гВт мощности в момента и планира да ги увеличи до 9.4 гВт до 2014 г. Разширението ще се финансира основно от печалбата, коментира Конти.

Свиване на инвестициите

Миналата седмица Enel обяви, че ще ограничи капиталовите си разходи от 7 млрд. EUR през 2010 до 4.8 млрд. EUR през 2014 г. Целта е да намали дълговете си. В края на миналата година задълженията на компанията стигнаха 51 млрд. EUR. Плановите са сумата да намалее до 39 млрд. EUR през 2014 г.

Миналата година Enel разпродаде активи за 3.2 млрд. EUR като част от опитите да ограничи дълговете си. Освен пакет в Enel Green Power компанията обмисля да продаде и 73-процентния си дял в българската ТЕЦ „Марица Изток 3“.

Top 10 News in English

Deals in mutual funds on BSE doomed

1 Transactions in only 16 collective schemes carried out for past one year

Asset management companies list mutual funds for trade on the Bulgarian Stock Exchange (BSE) though they are well aware that practically no deals are closed. A Pari daily's survey shows that there are 67 collective investment schemes quoted on the BSE. That is quite a portion of all the 88 funds managed in Bulgaria. Nevertheless, for the past one year there have been deals in the units of only 16 funds.

The problem arises from the way unit prices are determined, BSE executive director Ivan Takev pointed

► Ivan Takev, executive director, BSE

out. That is quite a sluggish procedure that requires daily calculation of the net asset value. The price should be between the issue value and the redemption value, which is hard to achieve.

It is difficult to find buyers and sellers of units, because that is a long-term investment, Real Finance Asset Management portfolio manager Daniel Dimitrov said. Funds are listed to make it

easier for potential investors to buy units in them. At the same time the companies' management costs are just minimum: only BGN 100 a year.

Another problem comes from the fact that an additional fee is paid for buying or selling fund units through the BSE, i.e. the commission of the investment intermediary. The stock market is not suitable for such deals also because of the long time necessary for transfer of ownership. For deals carried out on the BSE, that takes three days, while the transaction is completed immediately when units are bought from the management company. Since mutual funds are not obliged to be public, some of them have already asked to be delisted.

Decision Ban stays on direct sale of dairy products

2 Bulgaria is the only country in the European Union in which the sale of homemade cheese and milk at open markets and fairs will not be allowed. That emerged from a direct sales ordinance of the ministry of agriculture and foods, which has to be passed within a month. Regulators claim that direct sales cannot be controlled. Farmers countered they will be carried out by licensed agents. The practice is very popular in France and Italy.

Budget Only BGN 3m allocated for tourism advertising

3 Bulgaria's advertising budget is negligibly small. Only BGN 3.1 million has been allocated for promoting this country as a tourism destination in 2010, parliamentary economic committee chairman Martin Dimitrov said. Bulgaria will rely mainly on EU-funded private projects. A total of 7.9 million foreign arrivals were registered last year, including 5.7 million tourists. Year on year, tourists dropped just 0.7%.

Performance Insurance market shrinks 6%-plus in 2009

4 The premium income of insurance companies in Bulgaria dropped 6.3% to BGN 1.7 billion in 2009, preliminary data of the Financial Supervision Commission show. The policies sold by general insurance companies amounted to BGN 1.47 billion, down 4.2% year on year. General insurers posted a BGN 24.5 million profit, compared with a BGN 2.4 million loss in 2008. The premium income of life insurers slumped 18% to BGN 221.63 million.

Editors: Iglia Philipova, Nebesna Hristova
telephone: +359 2 4395 860

Policy FinMin: Bulgaria island of stability

5 Bulgaria is an island of comparative stability in the region, finance minister Simeon Dyankov said. Proof of the government's good economic policy is that exports rose 13.1%, year on year, to BGN 1.8 billion in January. Mortgage lending, too, is on the rise: 9% in February, compared to January. Low inflation is also the result of successful policy, Dyankov pointed out. For the first two months of 2010 inflation stood at 1.2%.

Cargo Concession considered on Port Burgas

6 The government is considering a concession on Port Burgas, deputy minister of transport Kamen Kichev said. One of the options mullied is concessioning off only the loose cargo terminal (A2). The future concessionaire should guarantee sufficient cargo for the port, otherwise no contract will be awarded. The port is being hit hard by the crisis. Besides, the company has to repay a loan from Japan, which was used to finance the A2 terminal.

Penalty EVN Bulgaria fined for unfair competition

7 The Commission on Protection of Competition has imposed a BGN 256,000 fine on electricity distribution company EVN Bulgaria. The reason is unfair commercial terms of power supply to a client. A Kardzhali-based company complained that EVN denied to restore its power supply because of unpaid bills by a previous consumer. EVN insisted that the company should pay the full amount of the dues.

BBS Spring optimism reigns on BSE

8 Pari daily's regular Bullish Bearish Sentiment (BBS) inquiry shows that 71% of the brokers asked believe the blue-chip Sofix index will rise in April. Their number has more than doubled for one week. Those that forecast a drop in the movement of the main index of the Bulgarian Stock Exchange (BSE) are 8%. The unfavourable macroeconomic conditions give grounds for their opinion. Of all respondents, 21% believe the benchmark will remain unchanged.

BSE Sofix leader in return week on week

9 Friday's session on the Bulgarian Stock Exchange (BSE) pushed all indexes up. BG40 of the most traded stocks rose 0.19% to 117.72 points. BGREIT added 0.58% to its value to 43.45 points. The blue-chip Sofix advanced 0.61% and closed at 423.21 points. BGTR30 of the best performers in total return finished at 326.82 points, up 0.58%. On a weekly basis, two indexes increased: Sofix (0.91%) and BGTR30 (0.59%).

Winner BRS named Vidin-Calafat ferryboat line carrier

10 Bulgarian River Shipping (BRS) has been chosen by the ministry of transport, information technology and communications as carrier servicing the ferryboat line between Vidin and Calafat. The public company will transport passengers and vehicles and the contract is for three years. BRS's sales rose 5% to BGN 59.7 million, the consolidated 2009 report shows. The company's profit dropped 32.7%, year on year, to BGN 4.2 million.

ИНВЕСТИТОР

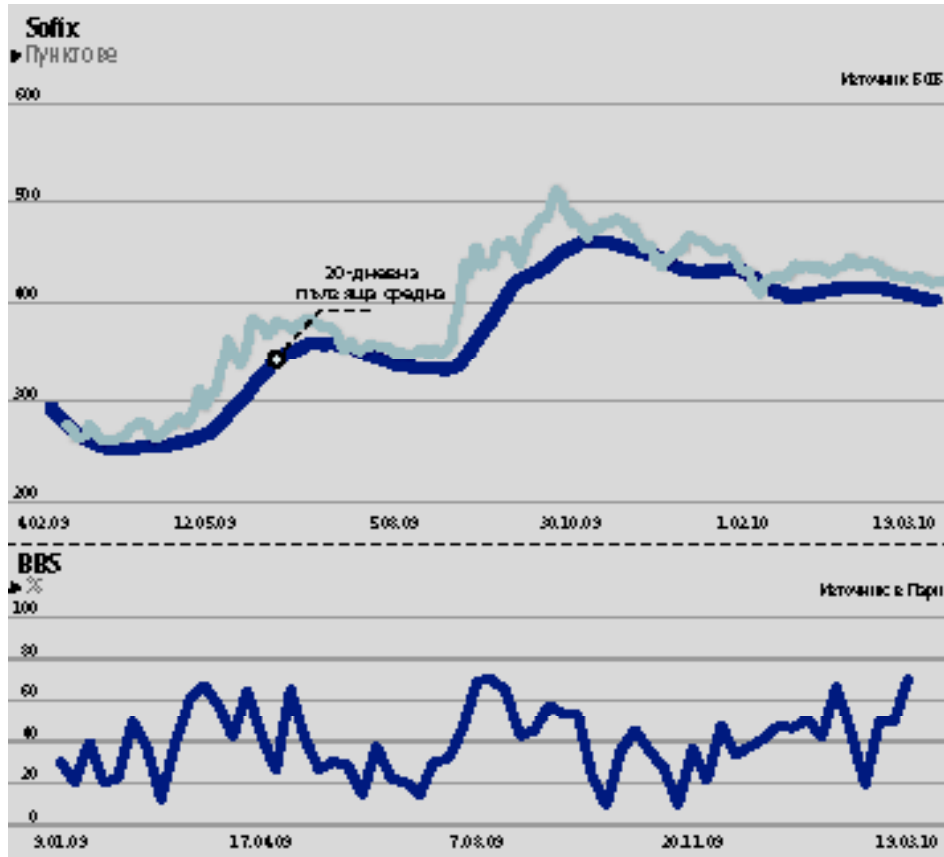
Редактор:
Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg
тел. 4395-867

Реклама:
Станислава Атанасова
satanasova@pari.bg
тел. 4395-851

71.9

► процента от
офертите на БФБ
в петъчната сесия
бяха погасени през
търговската система

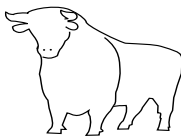
БФБ Настроения на борсата у нас

Bullish Bearish Sentiments (настроенията на БФБ), или т.нар. BBS, е индикатор на в. Пари, който се изчислява чрез анкета сред 20 представители на водещи инвестиционни посредници у нас.

Индикаторът отразява очакванията им за движението на индекса Sofix. Той се изготвя в началото на всяка седмица и цели да предвиди движението на широкия индекс на борсата. Прогнозата се прави за инвестиционен период от 30 дни. Графично нагласите на професионалните инвеститори се изобразяват чрез символите на борсата - бик и мечка, съответно

Бикове...

↑ **71%**

Мечки...

↓ **8%**

Пролетен ОПТИМИЗЪМ завладява борсата

Купувачите ще диктуват темпото на борсата през следващия месец. Това показва редовната анкета на в. "Пари" за настроеността сред брокерите на Българската фондова борса. Според резултатите от допитването 71% от професионалните инвеститори залагат на ръст в движението на Sofix през април. Очакванията им са водещият индекс да ускори темпото, с което се възстановява от големия си спад. Успокояването на външните пазари продължава да бъде водещ фактор в развитието на нашия пазар, твърдят те. Увеличението на оптимистите само за една седмица е с над 50%, което е най-бързото ускорение от началото на годината.

Въпреки оптимистичната вълна не липсват и скептици. Те обаче са пренебрежимо малко на фона на всеобщата позитивна нагласа. Брокерите, които чакат спад на сините чипове, са едва 8%. Техният основен аргумент е лошата макроико-

Мирослав Иванов
mivanov@pari.bg

„ Само за една седмица броят на инвеститорите, които очакват увеличение на Sofix, се увеличи с над 50%

номическа обстановка в страната. Липсата на ясна държавна политика предизвиква несигурност във външните инвеститори, които избягват пазарни, твърдят песимистите.

За 21% от участниците в анкетата все още не се е намерила причина, която да донесе силно изменение в посоката на Sofix. Техните очаквания са лутането да продължи минимум още един месец.

Борсовите сделки с фондове са обр...

За една година на регулирания пазар

Нов парадокс се заформя на българския капиталов пазар. Управляващите дружества качват за търговия на БФБ фондовете с ясното съзнание, че сделки реално почти няма да има. Проверка на в. "Пари" показва, че на БФБ са листвани 67 колективни схеми. Въпреки това в периода 19 март 2009 - 19 март 2010 г. на регулирания пазар на БФБ е имало сделки с дяловете на едва 16 фонда.

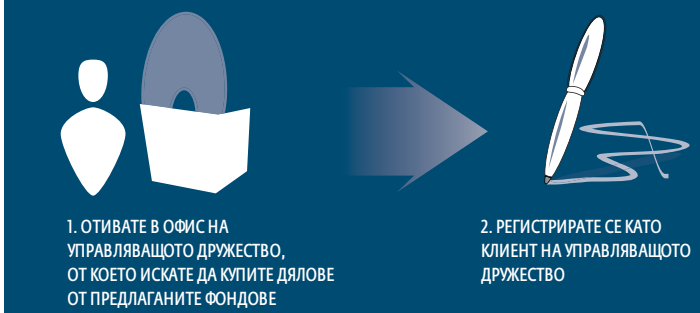
Проблем с цената

Една от причините да няма интензивна търговия с взаимни фондове е начинът на определяне на цената, твърди Иван Такев, изп. директор на БФБ. По думите му това е доста тромава процедура, която включва ежедневни преизчисления на нетната стойност на активите. За да не е на загуба нито продавачът, нито купувачът обаче, цената на един дял трябва да е в границата между емисионната цена и цената на обратно изкупуване, което е трудно постижимо.

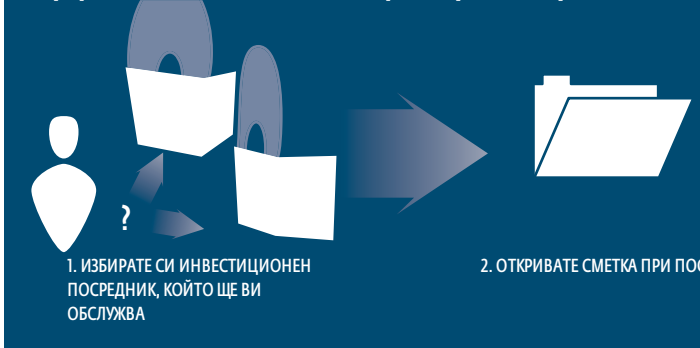
Негостатъците

Трудно се намират купувачи и продавачи на дялове, защото това е дългосрочна инвестиция и всеки си държи книгата, коментира Даниел Димитров, портфолио мениджър в "Реал Финанс Асет Мениджмънт". Той обясни, че основният мотив за листването на фондовете е облекчаването на потен-

Закупуване на дялове от взаимен фонд чрез управляващо дружество

Закупуване на дялове от взаимен фонд през БФБ чрез инвестиционен посредник

Сделки с колективни инвестиционни схеми на регулиран пазар

	ДФ АКТИВА БАЛАНСИРАН ФОНД	ДФ АКТИВА ВИСОКО- ДОХОДЕН ФОНД	ДФ БЕНЧМАРК ФОНД-3 СЕКТОР НЕДВИЖИМИ ИМОТИ	ДФ БЕНЧМАРК ФОНД-6 ПАРИЧЕН	ДФ ОББ ПЛАТИНУМ ОБЛИГАЦИИ
БРОЙ СДЕЛКИ	1	1	6	8	2
БРОЙ ЛОТОВЕ	7 962	8 012	4 070	3 415	240 244
ОБОРОТ, в лв.	23 376	19 934	22 953	36 745	113 876

циалните инвеститори. Чрез качването на фонда за търговия на борсата те ще могат по-лесно да си купят дялове от него. В същото време раз-

ходът за управляващите дружества е минимален - 100 лв. на година. Другият проблем е, че човек, решил да купува или продава дялове от фон-

Основната цел на фондовете не е да се търгуват на капиталовия пазар

За да има реални сделки с дялове от взаимните фондове на БФБ, трябва клиентът да намери на кого да си продаде книгата. По принцип идеята на тези фондове не е да се търгуват на фондовата борса. Те се листват като допълнително облекчение за хората, които например са в град,

Даниел Димитров,
Реал Финанс Асет Мениджмънт

„ За да има реални сделки с дялове от взаимните фондове на БФБ, трябва клиентът да намери на кого да си продаде книгата

в който няма офис на съответното управляващо дружество.

А на борсата, за да не е на загуба нито продавачът, нито купувачът, цената на един дял трябва да е в границата между емисионната цена и цената на обратното изкупуване.

Цитат

” Ситуацията около стерлинга е много лоша и аз не бих си купил от британската валута преди тя наистина да е поевтиняла

► Джим Рогърс, президент на Rogers Holdings

“ЦБА” създаде ново дружество

“ЦБА Асет Мениджмънт” създаде ново дъщерно дружество - “ЦБА Франчайз ЕООД”. Капиталът на новата компания е 100 хил. лв., разпределен в 1000 дяла по 100 лв. все-

ки. “ЦБА Франчайз” ще се занимава с търговия на едро и дребно с хранителни и промишлени стоки, франчайзинг и факторинг и други. Предстои документите по регистрацията на дружеството да бъдат внесени в Търговския регистър на Агенцията по вписванията.

СДЕЛКИ С ВЗАИМНИ ФОНДОВЕ СЪРЪЧЕНИ НА ПРОВАЛ

... е имало трансакции с дяловете на едва 16 схеми

... на БФБ за периода 19 март 2009 г. - 19 март 2010 г.

ДФ ИНВЕСТ АКТИВ	ДФ РАЙФАЙЗЕН (БЪЛГАРИЯ) БАЛАНСИРАН ФОНД	ДФ КАПМАН МАКС	ДФ РЕАЛ ФИНАНС ВИСОКО-ДОХОДЕН ФОНД	ДФ РЕАЛ ФИНАНС БАЛАНСИРАН ФОНД	ДФ СЕНТИНЕЛ ПРИНЦИПАЛ	ДФ ЦКБ АКТИВ	ДФ ЦКБ ЛИДЕР	ИД АДВАНС ИНВЕСТ АД	ИД ЗЛАТЕН ЛЕВ АД	ИД КАПМАН КАПИТАЛ АД
3	1	1	8	3	16	3	3	1	55	3
3 680	25 000	350 000	15 684 032	5 470 489	839 606	412 880	491 057	200	1 413	1 350
43 034	272 250	441 000	10 704 437	3 683 212	817 032	3 110 332	3 095 611	440	5 687	24 500

дове през БФБ, ще трябва да заплати допълнителна такса - комисионата на инвестиционния посредник. Борсата не е атрактивна за такива

сделки и заради удължения период на прехвърляне на собствеността. Собствеността при сделки през БФБ се прехвърля след три дни, а

покупката през управляващо дружество те прави собственик на дяловете веднага. И тъй като листването на взаимни фондове на БФБ не

е задължително, някои от фондовете дори вече подават заявления за отписване от фондовата борса.

Магдалена Иванова

Някои от фондовете вече искат да се отпишат

Въпреки че голяма част от взаимните фондове са качени за търговия на БФБ, на практика сделки с тях почти няма. Някои от фондовете дори вече подават заявления за отписване от фондовата борса, като скоро това можем да направим и ние. Инвеститорите предпочитат да правят обратни изкупувания.

Бончо Иванов, ОББ Асет Мениджмънт

” Инвеститорите предпочитат да правят обратни изкупувания

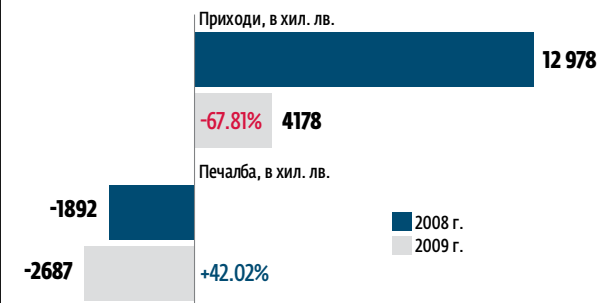
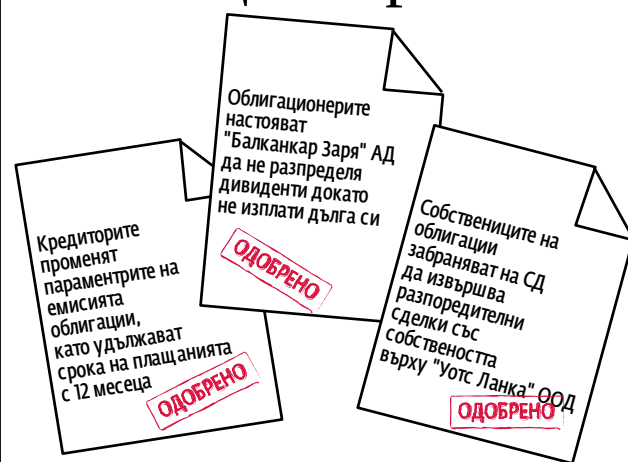
Проблемът е в начина на определяне на цената

Причината взаимните фондове, качени за търговия на БФБ, да не се търгуват е в начина на определяне на цената на един дял. Нетната стойност на активите на един дял се изчислява, като общата се раздели на броя на издадените дялове. Цената на обратното изкупуване се определя постфактум.

Иван Такев, изпълнителен директор на Българската фондова борса

” Сделките на борсата са свързани с търгуването на очаквания

“Балканкар Заря” се подчини на облигационерите си

Дружеството няма да може да се разпорежда със собствеността си и да разпределя дивиденди

от 11 декември 2009 г. те дадоха зелена светлина плащането по дълговите книжа да се удължи с една година само ако емитентът изпълни допълнителните им искания. Според нормативната уредба ако кредиторите са приемат удължаване на срока по дадена емисия, наложените от тях условия за разсрочването трябва задължително да се одобрят от акционерите на компанията. След разсрочването на емисията на “Балканкар Заря” последното плащане по нея ще е 2 юни 2013 г., когато дружеството ще трябва да плати близо 950 хил. EUR.

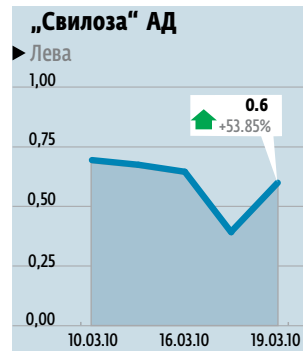
Условия
Собствениците на акции решиха компанията да не раздава дивиденди, докато не се изплати целият дълг. Съветът на директорите на “Балканкар Заря” беше упълномощен да придобие 100% от капитала на “Уотс Ланка” ООД - Шри Ланка. Освен това акционерите забраниха на ръководството да сключва разпоредителни сделки със собствеността на “Уотс Ланка” ООД, каквото беше искането на кредиторите.

Изисквания
Всички тези условия бяха поставени от облигационерите на “Балканкар Заря”. На своето събрание

Емисия
Директорите на “Балканкар Заря” вече решиха да потърсят 1.3 млн. лв. от борсата чрез увеличение на капитала. Компанията ще издаде 1 322 056 нови акции с номинална и емисионна стойност 1 лв. Последната сделка с акциите на “Балканкар Заря” е от 25 февруари 2010 г., когато 270 лота смениха собственика си на цена 0.81 лв. за акция. Това прави пазарна капитализация от 1.07 млн. лв.

Атанас Христов

Нагоре

"Свилоза" АД: 18 660
▲ +53.85%

"Кремиковци" АД: 4
▲ +30.00%

"Пещоремонт" АД: 30
▲ +17.65%

Надолу

"Ломско пиво" АД: 1212
▼ -10.14%

"Пълдин холдинг": 75
▼ -10.00%

"Уеб Медия Груп" АД: 475
▼ -8.47%

Обем

"ФНИ България": 177 000
▶ 0.00%

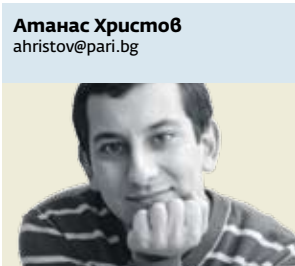
ЦКБ АД: 87261
▲ +1.98%

"Еврохолд България": 46 197
▲ +4.98%

Борсов коментар

Сините чипове взеха титлата по доходност на седмична база

Най-старият индекс на капиталовия ни пазар Sofix постигна най-големия ръст на седмична база. Сините чипове са донесли на инвеститорите доходност от 0.91% за последните 5 сесии. В петък бенчмаркът се повиши с 0.61% до 423.21 пункта. В зелено на седмична и дневна база се оцвети и равнопретегленият BGTR30, който добави 0.59% за последните 5 дни. В петък измерителите се повиши с 0.58% и затвори на ниво 326.82 базисни точки.

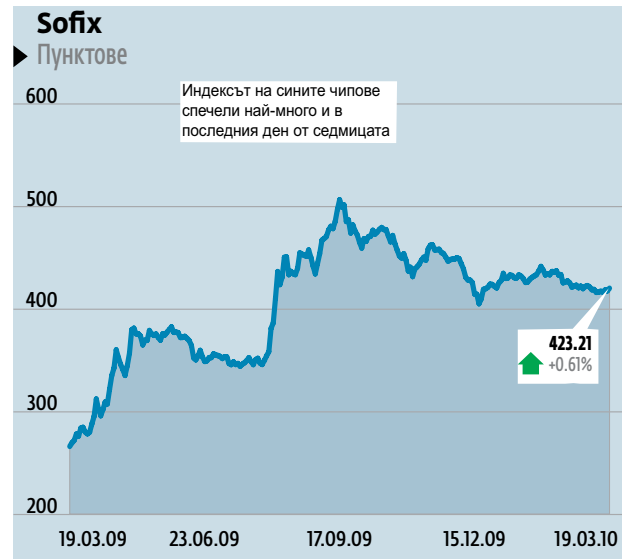
Атанас Христов
ahristov@pari.bg

” Въпреки ръста в петък широкият и секторният индекс затвори седмичната с понижени

Въпреки че последният ден на седмицата донесе ръст за всички индекси на капиталовия ни пазар, това не помогна на BG40 и BGRIT да излязат на плюс през седмицата. На седмична база широкият измерител се понижи минимално с 0.01%, а бенчмаркът на АДСИЦ залочи 0.39% от стойността си. Петъчната сесия донесе повишение за BG40 от 0.19% до 117.72 пункта, а

BGREIT се изкачи с 0.58% до 43.45 точки.

Оборотът в редовната търговия се пораздвижи и достигна 1.23 млн. лв. Инвеститорите сключиха сделки с акциите на 77 компании, като с повишение се търгуваха 53% от позициите. Мечките се утешиха с 36% от компаниите. Над всички се

извиси "Свилоза" АД. По позицията на свицовското предприятие минаха 18 660 лота, а цената достигна 0.60 лв. за акция, което повиши пазарната си капитализация с 53.85%. "Ломско пиво" АД утоли жаждата на песимистите, след като залочи 10.14% от стойността на книгата си. Общо 1212 дяла на пивоварната

фабрика смениха собственика си, като цената се срина до 0.62 лв. за акция. "ФНИ България" АДСИЦ и ЦКБ АД бяха най-търсени от инвеститорите. При фонда за имоти 177 хил. лота смениха собственика си, а по позицията на банката минаха 87 261 акции.

Написаното не е препоръка за покупка или продажба на акции.

Сделка "БРП" взе ферибота Видин - Калафат

Публичната компания "Параходство Българско речно плаване" АД е избрано от Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията за превозвач по фериботната линия Видин - Калафат - Видин. Заповедта на ведомството е издадена на 8 март, се казва в съобщение от "Параходство БРП" до инвестиционната общност. Публичното дружество ще бъде превозвач на МПС и пътници по ферибота, като срокът на договора е 3 години. Според консолидирания отчет на дружеството през миналата година продажбите на "Параходство БРП" са се повишили с 5% до 59.7 млн. лв. Печалбата се понижава с 32.7% на годишна база и за 2009 г. е 4.2 млн. лв. Сесията в петък донесе 0.61% ръст за акциите на "Параходство БРП". По позицията на компанията беше сключена една сделка, в която минаха 300 лота. Цената на затваряне се повиши до 1.66 лв., на седмична база книгата на дружеството загубиха 3.49%.

А. Христов | pari.bg

Резултат "Тракийски памук" АД излиза на загуба

Старозагорското публично дружество "Тракийски памук" АД е реализирало 4 хил. лв. загуба през миналата година, показва годишният одитиран отчет на компанията, предаден на БФБ. Понижението на финансовия резултат е 100.8% на годишна база, тъй като през 2008 г. дружеството имаше 508 хил. лв. печалба. Силен спад от 81% бележат продажбите на "Тракийски памук", като показателят се свива до 208 хил. лв. Общите приходи се свива със 77.8% и през миналата година се стопяват до 251 хил. лв. Разходите за дейността се понижават с 59.35 на годишна база до 251 хил. лв. Мажоритарен собственик на "Тракийски памук" е бургаското "Вено холдинг" АД, което има 86.23% от гласовете в общото събрание. Другият голям собственик е китърското "Узбек маритайм ко лимитед", което притежава 10% от капитала. "Тракийски памук" е сред най-нисколиквидните компании на капиталовия ни пазар. Последната сделка с книгата на дружеството е от 7 ноември 2006 г.

А. Христов | pari.bg

Търговия на БФБ

Код	Номинал	Име	Обем (лотове)	Отваряне	Висока	Ниска	Средна	Затваряне	Промяна (%)	P/E	P/S	P/B
A7Z	1.00 BGN	Агрия Груп Холдинг АД	2000	4.01	4.24	4.24	4.24	4.24	5.74%	12,618	0,444	0,727
GACA	1000.00 EUR	Агро Финанс АДСИЦ	1	100.51	100.86	100.86	100.86	100.86	0.36%			
GAB	1.00 BGN	Аванс Експити Холдинг АД	1200	1.1	1.1	1.09	1.1	1.09	-0.91%			
GAB	1.00 BGN	Албена АД	2648	42	43.45	42	42.04	43.45	3.45%	5,997	1,971	0,566
SALV	1.00 BGN	Албена Инвест Холдинг АД	263	5.75	5.8	5.8	5.8	5.8	0.85%	14,454	3,785	0,371
GAM	1.00 BGN	Алкомет АД	1270	3.25	3.3	3.23	3.29	3.3	1.54%			
GAR	1.00 BGN	Арома АД	200	1.48	1.49	1.49	1.49	1.49	0.47%	14,815	0,442	0,698
SBN	1.00 BGN	БАК АД	10100	14.6	14.7	14.5	14.5	14.7	0.69%	8,831	1,738	0,887
SBR	1.00 BGN	Билборд АД	4600	1.05	1.07	1.05	1.06	1.07	1.43%	43,648	0,554	0,485
S3B	1.00 BGN	Биует АД	30	7.92	7.93	7.9	7.91	7.9	-0.24%	20,610	0,516	0,885
SBT	1.00 BGN	БТКА АД	15700	2.8	2.7	2.7	2.7	2.7	-3.57%	28,908	0,851	2,083
SBD	1.00 BGN	Булленд Инвестмънтс АДСИЦ	1000	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.20%			
4BJ	1.00 BGN	Българска роза - Светополис АД	2616	1.45	1.47	1.41	1.42	1.47	1.24%	30,277	1,326	0,940
SBA	1.00 BGN	Българска Холдингс Компания АД	15	1.9	1.95	1.95	1.95	1.95	2.63%		0,828	0,365
6D3	1.00 BGN	Девин АД	203	3.5	3.33	3.32	3.32	3.33	-4.83%	39,285	0,871	1,796
SDOV	1.00 BGN	Доверие ОХ АД	2440	3.3	3.31	3.28	3.3	3.28	-0.61%		0,239	0,227
4DR	1.00 BGN	Дружба Стъкларски заводи АД	120	3.4	3.49	3.49	3.49	3.49	2.62%	19,267	0,961	1,045
9K2A	375.00 EUR	Евролиз Ауто АД	7	99	100	100	100	100	1.01%			
4EN	1.00 BGN	Еврохолд България АД	46197	1.29	1.35	1.29	1.33	1.35	4.98%			0,477
56E	1.00 BGN	Елма АД	700	1.25	1.2	1.19	1.2	1.2	-3.92%		0,149	0,150
E4A	1.00 BGN	Енемона АД	4148	9.09	9.4	9	9.27	9.4	3.41%	7,003	0,584	1,168
ZNOA	1.00 BGN	Енемона АД	6000	0.76	0.8	0.8	0.8	0.8	5.26%			
BEG	1.00 BGN	Енергоремонт Холдинг АД	400	15	15.75	15.75	15.75	15.75	5.00%	3,420	0,365	2,077
4BI	1000.00 EUR	ЗД Булград Виена иншурънс груп	8	41	41	41	41	41	0.00%		42,638	1,760
5IC	1.00 BGN	ЗД Евро инс АД	1350	1.55	1.62	1.58	1.58	1.59	2.58%	2,961		0,779
9KDA	1000.00 EUR	Зърнени храни България - Фарин АД	1	89	91.2	91.2	91.2	91.2	2.47%			
T4Z	1.00 BGN	Зърнени храни България АД	16320	0.61	0.62	0.6	0.61	0.61	0.83%	13,542	0,614	0,526
6EA	1.00 BGN	И Арджи Капитал - АДСИЦ	1010	2.7	2.7	2.5	2.7	2.7	0.00%			
4IN	1.00 BGN	Инвестор БГ АД	92	9.5	9.35	9.3	9.33	9.3	-2.10%			2,995
4I8	1.00 BGN	Индустриален КХ АД	200	2.55	2.6	2.6	2.6	2.6	1.92%		0,220	0,590
4IE	1.00 BGN	Интрансмаш-инженеринг АД	13	13.5	13.5	13.5	13.5	13.5	0.00%			0,500
4ID	1.00 BGN	ИХ България АД	7400	1.43	1.44	1.41	1.41	1.41	-1.19%		0,500	0,300
6KI	1.00 BGN	Каолин АД	5973	5.49	5.5	5.42	5.48	5.5	0.16%	28,387	1,056	1,214
4KU	1.00 BGN	Качук АД	2000	2.2	2.4	2.4	2.4	2.4	9.09%	57,424	0,969	0,981
BLKD	1.00 BGN	КЗ, издадени по ЗОСОИ	11200	0.17	0.19	0.18	0.19	0.19	10.98%			
4KW	1.00 BGN	Кремиковци АД	4	0.2	0.26	0.26	0.26	0.26	30.00%		0,004	0,006
6C9	1000.00 EUR	КТБ АД	500	62	62.01	62	62	62	0.00%	7,094	2,109	1,446
6LJ	1.00 BGN	Ломско пиво АД	1212	0.69	0.68	0.62	0.65	0.62	-10.14%	3,029	0,417	0,293
5MN	1.00 BGN	М-Схидравлик АД	64	5.19	5.25	5.23	5.23	5.23	0.77%	75,317	1,436	1,793
5MA	1.00 BGN	Медика АД	250	1.72	1.68	1.63	1.67	1.63	-5.17%	25,682	1,190	0,730
MKX	1.00 BGN	Мекон АД	470	0.82	0.77	0.7	0.73	0.76	-7.44%			
4F4	1.00 BGN	Мен Инвестмънт Груп АД	422	0.4	0.42	0.42	0.42	0.42	3.75%		20,750	0,497
5MB	1.00 BGN	Монбат АД	13582	6.49	6.5	6.45	6.48	6.45	-0.62%	16,051	2,222	2,315
5MY	1.00 BGN	Мострой АД	1670	3.32	3.32	3.2	3.21	3.2	-3.58%			2,693
3NB	1.00 BGN	Неохим АД	170	28	27.5	27	27.38	27.5	-1.78%		0,913	0,706
SORG	1.00 BGN	Оргзахим АД	4	86	85	85	85	85	-1.16%		0,440	0,718
SOTZ	1.00 BGN	ОЦКАД	342	13.87	13.85	13.34	13.58	13.85	-0.16%		1,016	2,220
SBR	1.00 BGN	Параходство БРП АД	300	1.65	1.66	1.66	1.66	1.66	0.61%	11,547	1,163	0,980
SPET	1.00 BGN	Петрол АД	1100	4.01	4.05	4	4.01	4	-0.15%		0,275	13,521

Код	Номинал	Име	Обем (лотове)	Отваряне	Висока	Ниска	Средна	Затваряне	Промяна (%)	P/E	P/S	P/B
4PF	1.70 BGN	Пещоремонт АД	30	1.7	2	2	2	2	17.65%		0,162	0,178
5F4	1.00 BGN	ПИВ АД	24359	2.38	2.45	2.4	2.42	2.43	2.06%	8,861	0,632	0,671
BLKS	1.00 BGN	ПКБ, издадени по ЗСПЗ и ЗВБГЗГФ	49515	0.17	0.18	0.17	0.18	0.17	0.00%			
4PQ	1.00 BGN	Плевен БТАД	316	4.46	4.74	4.74	4.74	4.74	6.40%	19,005	0,099	0,127
6P1	3.00 BGN	Пълдин Холдинг АД	75	3.8	3.8	3.42	3.67	3.42	-10.00%	7,934	0,696	0,403
3MZ	1.00 BGN	Свилоза АД	18660	0.39	0.6	0.55	0.57	0.6	53.85%		0,999	0,735
6S4	2.00 BGN	Северкооп Гъзва Холдинг АД	25	0.73	0.7	0.7	0.7	0.7	-4.37%	0,703	0,130	0,085
6S7	1.00 BGN	Синергон Холдинг АД	14665	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8	0.00%	1,540	0,240	0,290
3JR	1.00 BGN	Софарма АД	32005	4.02	4.02	3.99	4	3.99	-0.72%	11,470	1,048	2,112
6S6	1.00 BGN	Софарма имоти АДСИЦ	800	2.86	3	3	3	3	4.90%	17,045	13,053	1,276
6S5	1.00 BGN	Софарма логистика АД	34800	0.73	0.73	0.71	0.72	0.71	-2.74%		11,456	0,616
6S0	1.00 BGN	София Комерс-Заложници АД	2836	4.29	4.4	4.29	4.32	4.3	0.23%			
6SOA	1.00 BGN	София Комерс-Заложници АД	1000	4.65	4.5	4.5	4.5	4.5	-3.29%			
04SA	1000.00 EUR	София Комерс-Кредит груп АД	12	100	102	102	102	102	2.00%			
SL9	1.00 BGN	Спарки Елтос АД	1355	1.94	2	1.95	1.97	2	3.04%		1,059	0,352
SSR	1.00 BGN	Стара планина Холд АД	1505	2.55	2.7	2.53	2.53	2.7	5.77%	143,756	1,202	1,121
T24	1.00 BGN	ТКХОЛД АД	115	2.2</								

16 ИНВЕСТИТОР

Световните борси влезнаха в позитивна серия

През изминалата седмица европейският широк индекс DJ Stoxx 600 се повиши с 0.7% при стойност 260.2 пункта. В САЩ S&P500 спечели 0.9%, достигайки 1159.9 точки, а технологичният NASDAQ е на плюс с 0.3% при стойност на затваряне в петък от 2374.41 пункта.

Александър Леков
изп. директор на Райфайзен Асет Мениджмънт

Пазарите очакват развитие по казуса „Гърция“

Позитивната серия на капиталовите пазари продължава, след като рейтинговата агенция Standard&Poors извади Гърция от списъка на страните, на които им предстои понижаване на рейтинга. В същото време Фед потвърди ангажимента си да запази основния лихвен процент на ниски нива, докато икономиката на САЩ не покаже стабилен ръст. Предстои много интересна седмица, в която на срещата на лидерите в ЕС ще бъдат

оповестени детайли от плана за спасяването на Гърция и ще бъдат поети конкретни двустранни ангажименти. Пазарите очакват решение на вътрешнопартийния конфликт между канцлера Меркел и финансовия министър на Германия Шойбле по отношение на политиката и исканията на страната по казуса „Гър-

ция“. От финалната позиция на Меркел зависи дали ЕС ще помогне на Гърция, или страната ще се обърне към МВФ като към кредитор от последна инстанция.

Китай обяви, че през март очаква търговски дефицит. Това показва, че САЩ и Европа, са свили потреблението на китайски стоки от началото на годината с нови 10-20%. Новината идва тъкмо навреме, за да омекоти позицията на САЩ, че Китай манипулира своята валута и заслужава търговски санкции. Търговският дисбаланс на Китай и първото от 2008 г. повишение на основната лихва в Индия поставят допълнителни въпроси пред инвеститорите, които вярват, че текущият възходящ тренд има силата да продължи със същия интензитет още нагоре.

► Инвеститорите вярват, че пазарите ще продължат да се представят добре

Райфайзен Асет Мениджмънт	Тип	Валута	Емисионна стойност					Цена при обратно изкупуване
			До 5 000 евро	От 5 001 до 10 000 евро	От 10 001 до 20 000 евро	Над 20 001 евро	Над 100 001 евро	
Райфайзен-Долар ShortTerm-Облигации	консервативен	USD	156.31	155.55	154.79	154.41	152.50	152.50
Райфайзен-Европлюс-Облигации	консервативен	EUR	11.69	11.63	11.57	11.54	11.40	11.40
Райфайзен-Глобални-Облигации	консервативен	EUR	80.41	80.02	79.63	79.24	78.07	78.07
Райфайзен-А.Р.-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	99.33	98.85	98.37	97.89	96.44	96.44
Райфайзен-Глобален-Балансиран	балансиран	EUR	749.48	745.84	742.20	738.56	727.65	727.65
Райфайзен-Европейски-SmallCap-Компании	високодоходен	EUR	166.24	165.44	164.65	163.86	158.32	158.32
Райфайзен-Глобални-Основни-Акции	високодоходен	EUR	79.44	79.05	78.67	78.29	76.38	76.38
Райфайзен-Глобален-Акции	високодоходен	EUR	153.11	152.37	151.64	150.90	147.22	147.22
Райфайзен-Източноевропейски-Акции	високодоходен	EUR	300.50	299.07	297.64	296.21	286.19	286.19
Райфайзен-Евразия-Акции	високодоходен	EUR	179.43	178.58	177.73	176.87	170.89	170.89
Райфайзен-НововъзникващиПазари в Акции	високодоходен	EUR	228.39	227.30	226.21	225.12	217.51	217.51
Райфайзен-Русия-Акции	високодоходен	EUR	82.75	82.36	81.96	81.57	78.81	78.81
Райфайзен-ИзточнаЕвропа-Облигации	консервативен	EUR	232.33	231.23	230.12	229.01	221.27	221.27

Нетната стойност на активите на дъга е равна на цената на обратно изкупуване. Информация за проспектите и правилата на фондовете може да бъде получена на тел. 0700 10 000, както и на интернет адреси www.rcm.at и www.ram.bg

► Котирувки на взаимните фондове

Фонд	Тип	Бн. ст/ст.	ЦОИ	Доходност и Риск			
				От начало на годината (не се анюализира)	Стандартно отклонение	За последните 12 мес.	От начало на пуб. предп. (анюализира)
Аврора Капитал АД							
Аврора Кепитал - Балансиран	балансиран	4.9638	4.9886	5.1624	4.9638	4.8645	21.01.2008
Аврора Кепитал - Слова COMMODITY FUND	фонд в акции	6.7026	6.7361	6.9707	6.7026	6.5685	23.01.2008
ДФ Аврора Кепитал Югоизточна Европа	високодоходен	10.0857	10.2370	10.4891	0.0000	0.0000	23.09.2009
Актив Асет Мениджмънт АД							
ДФ Актив Високодоходен	фонд в акции	2.4443			2.4443		12.11.2007
ДФ Актив Балансиран	балансиран	2.8974			2.8974		12.11.2007
Астра Асет Мениджмънт АД							
ДФ Астра Кеш	паричен пазар	10.9108	10.9053	10.8889	10.9053	10.8998	12.11.2007
ДФ Астра Баланс	балансиран	10.7797	10.7261	10.7142	0.0000	0.166	05.02.2008
ДФ Астра Плюс	фонд в акции	10.1361	10.1096	9.9580	0.0000	0.0085	05.02.2008
БенчМарк Асет Мениджмънт АД							
ДФ БенчМарк Фонд 1 Акции и Облигации	балансиран	13.5961			13.4615	6.62%	14.12.2005
ДФ БенчМарк Фонд 2 Акции	фонд в акции	8.3686			8.2857	-1.08%	01.03.2006
ДФ БенчМарк Фонд 3 Сектор Недвижими Имоти	балансиран	5.6041			5.5486	-5.21%	21.06.2006
ДФ БенчМарк Фонд 4 Енергетика	фонд в акции	8.1974			7.9586	0.48%	05.02.2008
ДФ БенчМарк Фонд 5 ЦИЕ	фонд в акции	11.3566			11.0258	7.44%	05.02.2008
БенчМарк Фонд 6 Паричен	паричен пазар	11.5609			11.5609	1.91%	03.06.2008
Болкан Капитал Мениджмънт АД							
ДФ БКМ Балансиран Капитал	фонд в облигации	82.5205			82.5205	-0.50%	20.11.2006
ДФ Европа	фонд в акции	50.9666			50.718	-1.79%	20.11.2006
ДФ Балкани	фонд в акции	74.3576			74.3576	7.86%	03.10.2007
Барчев Мениджмънт Къмпани ЕАД							
ДФ Барчев Високодоходен Фонд	фонд в акции	102.8838			101.3520	-0.53%	04.01.2007
ДФ Барчев Балансиран Фонд	балансиран	83.6755			82.4257	0.27%	25.06.2007
ДСК Управление на Активи АД							
ДФ ДСК Стандарт	фонд в облигации	1.27000			1.26746	1.60%	01.12.2005
ДФ ДСК Баланс	балансиран	1.07758			1.07714	-0.16%	01.12.2005
ДФ ДСК Растек	фонд в акции	0.77598			0.76446	-0.73%	01.03.2006
ДФ ДСК Имоти	фонд в акции	0.72932			0.72496	-0.63%	07.03.2008
ДФ „ДСК Евро Актив“	ниско рисков	1.03516			1.03206	0.91%	07.05.2009
Елана Фонд Мениджмънт АД							
ДФ Елана Балансиран Евро Фонд	балансиран	105.1813			104.1348	1.87%	07.12.2005
ДФ Елана Балансиран Доларов Фонд	балансиран	111.0101			109.9055	0.66%	06.03.2006
ДФ Елана Високодоходен Фонд	фонд в акции	92.3439			90.9691	1.94%	20.06.2005
ДФ Елана Фонд Паричен Пазар	паричен пазар	117.1434			117.1434	1.97%	31.10.2007
ДФ Елана Долар Фонд	ниско рисков	91.9205			91.5532	1.82%	01.02.2008
ДФ Еврофонд	ниско рисков	103.3843			103.2810	0.0000	01.07.2009
Златен Лев Капитал АД							
ДФ Златен Лев	балансиран	4.9000			4.8706	-0.36%	08.07.1999
ДФ Златен Лев Индекс 30	фонд в акции	1.0350			1.0299	-0.49%	01.06.2009
Капман Асет Мениджмънт АД							
ДФ Капман Капитал	балансиран	18.6524			18.5222	-0.42%	28.09.2004
ДФ Капман Макс	фонд в акции	11.9838			11.8172	-1.81%	05.01.2006
Карол Капитал Мениджмънт ЕАД							
ДФ Карол Инвест	фонд в акции	1.3672			1.3470	5.52%	10.05.2004
ДФ Карол Източна Европа	фонд в акции	0.8120			0.8000	16.38%	04.10.2006
ДФ Карол IRO Фонд	фонд в акции	0.9519			0.9378	8.55%	23.11.2007
КД Инвестиции ЕАД							
ДФ КД Облигации България	фонд в облигации	128.4679			128.2758	1.64%	04.05.2006
ДФ КД Пеликан	балансиран	15.0702			14.9210	0.14%	17.12.2004
ДФ КД Акции България	фонд в акции	0.7628			0.7553	1.80%	04.05.2006
КТБ Асет Мениджмънт АД							
КТБ Балансиран Фонд	балансиран	799.2554			793.2759	2.48%	09.05.2008
КТБ Фонд Акции	фонд в акции	721.1024			715.7076	1.71%	09.05.2008
ОББ Асет Мениджмънт АД							
ДФ ОББ Платинум Облигации	ниско рисков	11.0160			11.0160	1.35%	30.01.2006
ДФ ОББ Балансиран Фонд	балансиран	120.1438			120.1438	0.10%	30.01.2005
ДФ ОББ Премии Акции	фонд в акции	6.9919			6.9919	-0.74%	30.01.2006
ДФ ОББ Патримониум Земя	фонд в акции	10.0856			10.0856	0.16%	30.01.2009
Оверон Финанс АД							
ДФ Оверон ПРЕСТО	фонд в акции	9.6026			0.0000	N/A	25.06.2009
ПОВБ Асет Мениджмънт АД							
ДФ ПОВБ Авангард	фонд в акции	0.5303			0.5276	0.73%	19.11.2007
ДФ ПОВБ Класик	балансиран	0.7484			0.7432	0.26%	19.11.2007
ДФ ПОВБ Гарант	ниско рисков	0.9170			0.9140	1.31%	19.11.2007
Райфайзен Асет Мениджмънт (България) ЕАД							
Райфайзен (България) Фонд Паричен Пазар	консервативен	1.2273			1.2255	1.33%	16.03.2006
Райфайзен (България) Фонд Облигации	консервативен	1.2455			1.2418	1.62%	16.03.2006
Райфайзен (България) Балансиран Фонд	балансиран	0.8630			0.8596	-0.74%	16.03.2006
Райфайзен (България) Фонд Акции	фонд в акции	0.6632			0.6619	-1.41%	16.03.2006
Райфайзен (България) Балансиран Доларов Фонд	балансиран	0.7577			0.7547	-0.72%	10.02.2008
Райфайзен (България) Фонд Защитна Инвестиция в Евро	консервативен	0.0000			0.0000	N/A	19.01.2010
Свободен период от 19.01.2010 до 28.01.2010		1.0061			1.0061	N/A	N/A
Лимитиран период от 29.01.2010 до 28.04.2010						N/A	N/A
Сентинел Асет Мениджмънт АД							
Договорен фонд Сентинел - Ралид	паричен пазар	1.1563			1.1563	0.93%	15.11.2005
Договорен фонд Сентинел - Принсипал	балансиран	1.0221			1.0068	0.77%	12.09.2005
Стандарт Асет Мениджмънт АД							
ДФ Стандарт Инв. Балансиран Фонд	балансиран	8.0363			8.0363	-2.17%	01.03.2006
ДФ Стандарт Инв. Високодоходен Фонд	фонд в акции	6.9138			6.9138	6.86%	01.03.2006
ДФ Стандарт Инв. Международен Фонд	фонд в акции	2.9041			2.9041	3.55%	05.04.2007
ДФ Стандарт Инв. Консервативен Фонд	консервативен	10.3417			10.3417	-0.84%	12.12.2008
Статус Капитал АД							
Статус Нови Акции	фонд в акции	0.7805			0.7767	0.77%	22.05.2006
Статус Финанси	фонд в акции	0.4428			0.4407	0.74%	02.05.2007
Ти Би Ай Асет Мениджмънт ЕАД							
ДФ Ти Би Ай Еврофонд	фонд в облигации	315.9702			315.0238	1.10%	17.11.2003
ДФ Ти Би Ай Комфорт	ниско рисков	12.2337			12.9729	11.88%	27.12.2005
ДФ Ти Би Ай Хармония	балансиран	12.2408			11.8808	-0.25%	27.12.2005
ДФ Ти Би Ай Динамик	фонд в акции	8.7038			8.4478	-1.04%	07.09.2005
ДФ Ти Би Ай Съкровище	балансиран	20.4212			20.4212	0.70%	08.10.2007
ЦКБ Асет Мениджмънт ЕАД							
ЦКБ Лидер	фонд в акции	6.6653			6.6320	-1.57%	01.06.2007
ЦКБ Актив	балансиран	8.0205			7.9804	-1.50%	01.06.2007
ЦКБ Гарант	консервативен	11.0033			10.9759	1.19%	04.09.2007
Юг Маркет Фонд Мениджмънт АД							
ДФ Юг Маркет Максимум	фонд в акции	1.2172			1.1929	-0.51%	18.09.2006
ДФ Юг Маркет Оптимум	балансиран	1.0553			1.0447	0.18%	10.06.2008

Източник: БАУД (www.baud.bg)

0.7

► процента ръст отчете европейския широк индекс DJ Stoxx 600 до 260.2 пункта

0.3

► процента се повиши технологичният измерител NASDAQ до 2374.41 пункта

www.sentinel-am.bg
тел. 02/ 980 14 26

Договорен фонд	Стойност за един дял 19.03.2010 г.		Доходност	
	Емисионна стойност	Цена на обр. изк.	От начало на годината (не се анюализира)	За последните 12 месеца
Сентинел - Принсипал	1.0221 лв.	1.0068 лв.	1.0170 лв.	0.77%
Сентинел - Ралид				

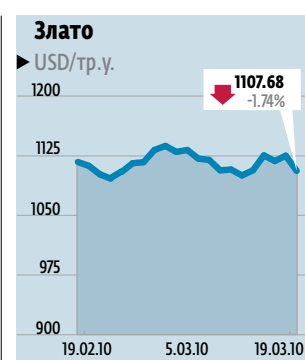

Стока на деня

10.5

► USD спечели мегта на борсата в Лондон и достигна 7461 USD/m

По време на борсовата сесия в петък металът добави 0.14%. Тази, макар и минимална печалба го нареди сред малкото печеливши метали, търгувани на последната сесия

Цената на златото отбеляза ново понижение и по време на вчерашната сесия в Лондон достигна 1107.68 USD/тр.у. Основната причина за това беше доларът, който добави 0.72%

Цифра на деня

3.73

► процента загуби нерафинираната захар по време на вчерашната борсова сесия и достигна 403.9 USD/m

Цената на захарта отново се нареди сред губещите на пазара, като свали повече от 15.65 USD от стойността си, събдвайки някои от най-лошите прогнози

Зърнените култури стабилизируют цената си

Цените на основните зърнени култури по световните борсови пазари отново отбелязаха известни колебания. Те се дължат основно на нови доставни месеци и на стабилизирането след неколкото поевтиняване. В Чикаго пшеницата се котираше на 179 USD/t, а царевичката стигна 148 USD/t. В Будапеща европшеницата леко се покачи до 214 лв./т, докато царевичката поевтиня до 223 лв./т. Единствено при маслодайния слънчоглед цената нарасна чувствително с над 30 лв. до 609 лв./т, докато олиото в Ротердам слезе до 960 USD/t.

На Софийската стокова борса се забеляза леко понижение в цената на хлебната пшеница и тя вече се предлагаше за 190 лв./т. Фуражната пшеница и фуражният ечемик имаха сходни цени и се котираха от 170 до 190 лв./т. Царевичката се задържа почти без промяна на 230 лв./т, а при маслодайния слънчоглед купувачи и продавачи постигнаха консенсус на цена 550 лв./т.

Таня Панаютова,
Софийска стокова борса

Царевичката се задържа почти без промяна на 230 лв./т, а при маслодайния слънчоглед купувачи и продавачи постигнаха консенсус на цена 550 лв./т.

Сесиите за нехранителни стоки отново бяха доста оживени. Сделки се сключваха за бензин А 95 на 1783 лв./хил. л и 1992 лв./тон. Дизеловото гориво се продаваше в диапазона 1597-1750 лв./хил. л, а зимният дизел на 1582 лв./хил. л. Имаше и реализация на газбол за ПКЦ за 1199 лв./хил. л и газ пропан-бутан на 925

► Цените на зърнените култури най-после се стабилизираха след неколкото понижение

лв./хил. л. Маслата за двигатели се търгуваха на 4.93 лв./кг, а различните видове отпадъци от цветни метали

се купуваха на цени, както следва: 1.45 лв./кг за алуминиевите и 2.77 лв./кг за медните.

ПРОВЕДОХА СЕ ШЕСТ ОБУЧЕНИЯ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА ПО ПРОЕКТ НА МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ, ФИНАНСИРАН ОТ ОПАК

Министерство на финансите проведе през периода 9 – 16 март 2010 г. шест специализирани тринднешни обучения по управление на риска за служители от централната и местна администрация. Тези обучения се проведоха в изпълнение на дейност 6 на проекта „Засилване на управленската отговорност и укрепване на финансовото управление и контрол в централната и общинска администрация“. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Обученията в град София от 10 до 12 март и от 17 до 19 март, в град Плевен от 9 до 11 март и в град Благоевград от 10 до 12 март се организираха от „Международни прояви“ ООД в съответствие със сключен договор с Министерство на финансите, в резултат на проведена открита процедура за възлагане на обществена поръчка.

Прег 150 участника в тези обучения бяха представени същността и етапите на процеса по управление на риска, разработването и утвърждаването на стратегия за управление на риска и опита от пилотното им прилагане в Министерството на финансите, Министерството на икономиката, енергетиката и туризма и в общините Плевен и Благоевград. Представиха се и добрите практики от проведените обучения на обучители по управление на риска в Холандия през периода 2 – 5 февруари 2010 г. и във Великобритания през периода 16 – 19 февруари 2010 г.

На електронната страница на Министерството на финансите – www.minfip.bg/ Контрол и одит/ Информационна система по финансово управление и контрол и вътрешен одит/ раздел „Добри практики“ / са публикувани полезни документи, свързани с управлението на риска в публичния сектор в България, както и материали, свързани с осъществяването му във Великобритания и Холандия.

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

19.03.2010 Актуализирани проспекти

УД „РАЙФАЙЗЕН АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ (БЪЛГАРИЯ)“ ЕАД уведомява, че е представило актуализирани пълен и кратък проспект на ДФ „Райфайзен (България) Фонд Защитена Инвестиция в Еуро“ в Комисията за финансов надзор и на „Българска Фондова Борса – София“ АД, на хартиен и магнитен носител. Същите са публикувани на електронната страница на дружество в интернет - www.gam.bg, в директориите на отпадените фондове, рубрика „Проспект и бюлетин“.

Проспектите са на разположение в офиса на управляващото дружество: гр. София, ул. „Гогол“ № 18-20, тел. (02) 91 985 626, факс: (02) 943 33 65, както и в над 80 офиса на „Райфайзенбанк (България)“ ЕАД в страната, всеки работен ден от 08:30 до 17:30 ч.

СТОЛИЧНА ОБЩИНА – РАЙОН „КРЕМИКОВЦИ“

ОБЯВЛЕНИЕ

На основание чл. 14, ал.2 от Закона за общинската собственост, чл. 19, ал.1 от Наредбата за реда за придобиване, управление и разпореджане с общинско имущество и във връзка с чл. 30, ал.3 и чл. 31, ал.1, ал.2 и ал.3 от Наредбата за условията и реда за провеждане на търгове и конкурси и Заповед № РД-09-172/05.02.2010 г. на Кмета на Столична община,

ОБЯВЯВА КОНКУРС

1. За отдаване под наем на свободни, нежилищни имоти – частна общинска собственост, находящи се на територията на район „Кремиковци“, съгласно обявата на информационното табло на района.
*Конкурс „К-9-03.2010“
- ОБЕКТ № 1 – Едноетажна сграда с площ 450 кв.м. и терен с площ – 1490 кв.м., представляващ УПИ 1, кв.38, находящи се в р-н „Кремиковци“, кв. Враждебна, за медицински център.
Начална конкурсна месечна наемна цена – 2 623 лв., без ДДС.
- ОБЕКТ № 2 – Поземлен имот № 000027, с площ 2 155 кв.м., находящ се в р-н „Кремиковци“, кв. Челопечене, м. „Дево пост“, за паркинг.
Начална конкурсна месечна наемна цена – 30 лв., без ДДС.
2. Цена на конкурсната документация: 60.00 лв. с ДДС.
3. Гаранция за участие в конкурса: 120.00 лв.
4. Място за закупуване на конкурсната документация: Център за административно и информационно обслужване – район „Кремиковци“, кв. Ботунец 1870, ет. 1, всеки работен ден от 8.30 до 17.00 часа.
5. Място и краен срок за подаване на ofertите за участие / лично или чрез пълномощник /: Център за административно и информационно обслужване – район „Кремиковци“, кв. Ботунец – 1870, ет. 1, до 21.04.2010г. Включително – всеки работен ден от 8.30 до 17.00 часа.
6. Място, дата и час за провеждане на конкурса:
- Район „Кремиковци“, кв. Ботунец-1870, 22.04.2010г. от 10:00 часа.
7. Организатор на конкурса:
СО-район „Кремиковци“ – кв. Ботунец 1870, тел. 994-52-61, e-mail: sokre@abv.bg
КМЕТ НА РАЙОН „КРЕМИКОВЦИ“: /п/ /ИВАЙЛО ПАНЕВ/

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013
Операция: VGI61PO003-2.1.04 „Технологична модернизация в малки и средни предприятия“

„Раломекс“ АД сключи договор за безвъзмездна финансова помощ по открита процедура за конкурентен подбор на проекти с определен срок на кандидатстване VGI61PO003-2.1.04 „Технологична модернизация в малки и средни предприятия“.

Наименованието на проекта на фирмата по договор №ТММ-02-54/17.07.2009 е „Технологична модернизация и въвеждане на иновативни процеси в „Раломекс“ АД“ и се реализира с финансовата подкрепа на Европейския съюз и Република България, Европейския фонд за регионално развитие, Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013“, Операция VGI61PO003-2.1.04 „Технологична модернизация в малки и средни предприятия“.

Основните дейности по проекта са:
Дейност 1: Инициране и мобилизиране на проекта;
Дейност 2: Подготовка и предоставяне на тържни документи;
Дейност 3: Оценка на ofertите и сключване на договор(и) за доставка;
Дейност 4: Доставка на оборудване;
Дейност 5: Откриване на работни места и обучение на персонала;
Дейност 6: Включване на новото оборудване в производствения процес;

Дейност 7: Визуализация на проекта;
Дейност 8: Одит и приключване на проекта.

Очакваните резултати са:
1. Себестойността на продукцията ще намалее с не по-малко от 12%;
2. Ще бъдат въведени в производството три нови продуктови линии във високата потребителски сегмент;
3. Съотношението между продукцията за износ и за националния пазар се очаква да достигне 15%/85%.
4. В общата структура на продажбите ще се увеличи дялът на продажбите, реализирани на националния и международния пазар;
5. Ще се постигне качество на изделията, съпоставимо с това на водещите световни производители на почвообработващи машини;
6. Производственият капацитет ще се увеличи с не по-малко от 35%, което ще доведе до не по-малко от 35% увеличаване на приходите от продажби.

Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007-2013

ОБЯВА

ОТКРИВАНЕ НА ПРОЦЕДУРА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛ

На основание чл.1, ал.1 и чл. 7 от Постановление № 55 на МС от 12 март 2007 г. за условията и реда за определяне на изпълнител от страна на бенефициенти на договорена безвъзмездна финансова помощ от Структурните фондове на Европейския съюз и от Програма ФАР на Европейския съюз,

„ИНЖКОНСУЛТПРОЕКТ“ ООД

свс седище в гр. Варна и адрес на управление: ул. „Д-р Пюсклюев“ № 3, тел.: +359 52 613 722, факс: +359 52 614 751,

Интернет адрес: ingcons@varna.net, лице за контакт: инж. Иван Росенов Колеlieв, на длъжност управител, тел.: +359 888863440, в качеството си на бенефициент по Договор за безвъзмездна финансова помощ № ТММ-02-142/17.07.2009 г., обявява процедура за определяне на изпълнител „открит избор“ с обект: „Закупуване на оборудване за обследване и определяне усилването с асфалтова смес“.

Пояснителният документ и документацията за провежданата процедура могат да се получат на адрес: гр. Варна 9000, ул. „Д-р Пюсклюев“ № 3 всеки работен ден след 23.03.2010 год. от 10.00 ч. до 16.00 ч.

Пояснителният документ е публикуван и на следните Интернет адреси: www.ingcons.bg и www.ibsme.org.
Ofertите се подават на адрес: гр. Варна 9000, ул. „Д-р Пюсклюев“ № 3 до 15.00 ч. на 8 април 2010 година.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на конкурентността на българската икономика“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от „Инжконсултпроект“ ООД и при никакви обстоятелства не може да се приема, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договорария орган.

Пари

КОРПОРАТИВНИ СЪОБЩЕНИЯ И ОБЯВИ
НА ДЪРЖАВНИ ИНСТИТУЦИИ

За допълнителна информация и заявки:
тел.02/4395 853, e-mail: reklama@pari.bg

Европа ще има единна авторитетна класация на висшите училища

ЕК е на мнение, че много от съществуващите ранглисти в действителност не успяват да постигнат целта си

Европейският съюз разработва нова система за класиране на университетите. Целта е по-добро представяне на европейските университети в установената световна ранглиста и увеличаване на европейската икономическа мощ. Още през 90-те години националните университетски класации станаха нещо обичайно, но тъй като висшето образование е все по-глобализирано, все повече студенти искат да получат част от образованието си в чужбина. Така фокусът се измести към световни университетски класации. В Европа има около 4000 висши учебни заведения с близо 19 млн. студенти и 1.5 млн. заети в сферата на образованието - администрация и преподаватели.

Първи стъпки

Проектът за европейска класация ще бъде разработен за период от две години, а осъществяването му е планирано за началото на 2011 г. През миналата година германско-холандско-белгийско-френски консорциум за оценка на висшето образование и на-

учните изследвания, наречен SHERPA, спечели търг на ЕС за разработване и изпитване на алтернативен проект за глобална класация на университетите, писа EU Observer. Класацията ще бъде изпробвана върху 150 висши учебни заведения по целия свят през първата половина на 2010 г., като първоначално ще се съсредоточи върху инженерни и бизнес специалности. Проектът е с бюджет 1.1 млн. EUR. Класациите на висшите учебни заведения се увеличават постоянно, но в момента има две основни световни университетски ранглисти, които се конкурират помежду си - приложението на Таймс за висше образование (The Times Higher Education Supplement - THES) във Великобритания и Академична класация на университетите в света на Shanghai Jiao Tong University (SJTU) в Китай.

Борба

Съществуващите до момента класации показват, че американските университети са значително по-добре представени от европейските. В последните шест поредни класации на SJTU в Топ 20 присъстват 17 американски университета и само два европейски, Оксфорд и Кеймбридж. В същото време приложението на Таймс за висше образование подрежда в своя

Топ 20 дванадесет американски институции заедно с четири университета от Великобритания и няколко френски. Европейската комисия, както и някои страни членки на ЕС критикуват начина, по който се съставят ранглистите. Те смятат, че класациите съдържат много отклонения и че не успяват

коректно да представят разнообразните характери на университетите и тяхната изследователска дейност.

Крумка

Комисията е на мнение, че много от съществуващите класации в действителност не успяват да постигнат целта си, например защото

са фокусирани по-скоро върху изследователските аспекти, отколкото върху преподаването, и върху университетите институции като цяло вместо върху отделни програми и департаменти. Именно заради това ЕК призова за европейска алтернатива на световните класации.

1.1
▶ млн. EUR е стойността на проекта на Европейската комисия, чиято цел е да създаде нова университетска класация

4000
▶ са висшите учебни заведения в Европа, където се обучават около 19 млн. студенти

▶ Голяма част от класациите не оценяват качеството на преподаването, твърдят от ЕК

Призивът дойде, след като поръчано от ЕК проучване постави под съмнение статистически данни, на които се базира класацията на SJTU. Проучването дойде до заключението, че нито SJTU класацията, нито THES успяват да направят ефективна класация на европейските университети.

Пари

Станете част от екипа на вестник Пари !

Вестник "Пари" е първият и единствен всекидневник за бизнес и финанси в България. Във връзка с увеличаване обема на работа и разширяване на отразяваните икономически теми търсим да назначим стажант-репортери, които да се присъединят към екипа ни.

Основни отговорности

- Следене и отразяване на новините с бизнес и финансова насока.
- Отразяване на пресконференции и други публични събития.
- Осъществяване на контакти с информационни източници.
- Писане на статии, интервюта за публикуване.

Изисквания към кандидата

- Интереси и желание за развитие в областта на финанси, бизнес или разследваща журналистика.
- Бизнес ориентация.
- Богата езикова култура.
- Икономическо или филологическо образование е предимство.
- Способност за работа в динамична среда.
- Английски език.

Ако проявявате интерес, моля, изпратете автобиография и кратко мотивационно писмо (не по-дълго от 1/2 страница).

За контакти job@pari.bg

Дават по-малко пари за английските университети

Най-засегнато от промените ще бъде London Business School

По-голямата част от университетите във Великобритания са принудени да свият разходите си през следващата година. Тази стъпка е наложителна, тъй като стана ясно, че правителствената финансова подкрепа ще бъде намалена с половин милиард паунда. Оксфорд и

Кеймбридж също ще трябва да намалят разходите си, но най-засегнато от промените ще бъде London Business School, което тази година ще получи помощ с 19.2% по-малко от тази за 2009 г.

Сметките

Изчисленията на Висшия съвет за финансиране на образованието показват, че повече от половината университети и колежи ще бъдат засегнати от свития бюджет. Направихме всичко, което

можем, за да не пострадат университетите, заяви изп. директор на висшия съвет сър Алън Ленглендс.

Промену

Да бъдеш на ниво по време на финансови ограничения не е лесно, но ние вярваме, че университетите и колежите ще продължат да изпълняват изискванията на студентите, на изследователите и на широката общественост, както са го правили досега.

▶ През 2011 г. образователният сектор във Великобритания ще получи 7.3 милиарда паунда, почти половин милиард по-малко от полученото през изминалата година

ОБРАЗОВАНИЕ

Редактор:
Боряна Николаева
bnikolaeva@pari.bg
tel. 4395-857

Редактор:
Цветелина Димитрова
cdimitrova@pari.bg
tel. 4395-849

► **Сергей Игнатов, министър на образованието, младежта и науката**

Идват трудни години за висшето образование

Поредните промени в закона изправят университетите на нокти

В близките няколко години предстои обединяване между университетите, което обаче няма стане по насилствен път, а по общи интереси и общи полета на действие. Тази прогноза на министъра на образованието младежта и науката Сергей Игнатов разбуни представителите на висшите учебни заведения. Спо-

ред представителите на водещите университети в страната това няма да засегне най-утвърдените ВУЗ в България и тези, които залагат на качествено образование, няма от какво да се притесняват.

Законът

През 2010 г. предстои да бъде приет и новият закон за висшето образование. Част от залегналите в него промени вече привлякоха вниманието на обществото. Най-голям интерес предизвика

идеята за обединяване на университетите и предложението бакалавър да се става за 3 години. Министърът обаче не е оптимист, че промяната ще влезе в сила от следващата учебна година, и прогнозира, че съкращаването на срока на обучението ще стане в близките 5 години, защото системата още не е узряла за тази промяна. Игнатов смята, че периодът за обучение вече реално се намалява, защото се увеличават часовете за стаж и

практика в учебните програми. Очаква се новият закон да даде по-голяма автономия на университетите и те сами да определят сроковете си за обучение. Очаква се проектозаконът да бъде подложен на обществено обсъждане до месец.

Тенденции

Все по-силното през последните години е желанието на българските кандидат-студенти да продължат образованието си в чужбина е една от трайно очер-

таващите се тенденции през последните години. Достъпните такси и гъвкавите програми, които предлагат европейските университети, привличат все повече млади българи. Ако тази тенденция се запази и в бъдеще

в комбинация с все по-тежките демографски показатели, съществува сериозен риск част от българските ВУЗ да останат без студенти. А този факт вестрае трудни години за българското висше образование.

 ГД Образование и култура
Програма „Младежта в действие“

ТРУПАЙ ОПИТ В ЕВРОПА ... БЕЗПЛАТНО

ЕВРОПЕЙСКА ПРОГРАМА „МЛАДЕЖТА В ДЕЙСТВИЕ“

Младеж

НАУЧИ ПОВЕЧЕ ЗА ПРОГРАМАТА, ЗА НЕФОРМАЛНО ОБУЧЕНИЕ И МЛАДЕЖКА МОБИЛНОСТ ... ЕВРОПЕЙСКА ДОБРОВОЛЧЕСКА СЛУЖБА

НЕ ТИ СТРУВА НИЩО - WWW.YOUTHBG.INFO

Топ британски университети приемат ученици на Международна гимназия „Златарски“
Oxford, Warwick, UCL, Imperial and King's College London приемат български ученици

Международна гимназия „Проф. д-р Васил Златарски“ е сертифицирана като Международен образователен център към University of Cambridge International Examinations (CIE). Това дава възможност български ученици да се обучават по британските програми A Levels и IGCSE и да получават едновременно британска и българска диплома за средно образование. Дипломите Cambridge IGCSE и A Levels са признати от най-престижните университети и работодатели в света. „Ние сме изключително щастливи, че Международна гимназия „Златарски“ - София е вече оторизиран център от Кеймбридж и се надявам, че сътрудничеството ни ще бъде дълго, ефективно и от голяма полза за учениците в региона“, коментира Ан Пънтис, изп. директор към отдела за международни изпити на Университета Кеймбридж. Гимназия „Златарски“ разширява образователните перспективи пред учениците си, като им предлага освен вече

утвърдената през последните 7 години International Baccalaureate (IB) Diploma Programme и британските програми IGCSE (9 и 10 клас) и A Levels (11 и 12 клас). Високото качество на обучение мотивира все повече ученици от България и чужбина да изберат гимназията за предуниверситетска подготовка, вместо да заминават за чужбина за същите квалификации. „Горди сме, че разширяваме възможностите за учениците тук, в България, като им предлагаме качествено международно образование“, казва Цветана Кардашева, директор на гимназията. Гимназия „Златарски“ е оторизиран UCAS център за кандидатстване във Великобритания и комуникира директно с британските университети. **Международна гимназия „Златарски“** обявява прием за учебната 2010/2011 година и изпитните дати след VII клас и след X клас в IB Diploma Programme и A Levels са на 10 април и 15 май. Информационната среща за ученици и родители е на 22 април 2010 г.

 София 1756, кв. Държавно, бул. „Олимпийски път“ 49
 тел.: (02) 974 3666, e-mail: info@zlatarskischool.org
www.zlatarskischool.org

Българите предпочитат да учат в чужбина

Интересът към европейските университети непрекъснато расте

Отчитаме около 30% ръст в броя на студентите, които не само се интересуват, но и заминават на обучение в чужбина, коментира за в. „Пари“ Ирина Христова, управител на агенция „Интеграл“.

Британското образование отново се доказва като най-популярно в Европа. До януари 2010 г. общо 570 556 кандидат-студенти от цял свят са изявили желание да учат в британски ВУЗ. Това поставя университетите пред труден избор при приема за 2010 г., защото за повечето специалности правителството наложи ограничителни бройки за студенти от Европа. Само от България ръстът на кандидатствалите в британски университет към момента е 45.2%, общо

Европейските университети гържат на отлична езикова подготовка и добри резултати от дипломата

СНИМКА БОБИТОШЕВ

1940 кандидатствали за 2010 г., спрямо 1336 за миналата година, казва Христова.

Дания

15 март беше крайният срок за подаване на документи за повечето датски

университети. Тази година 50% повече българи са подали документи за там, но се очаква, че към 30 юли, когато ще бъдат официално обявени приетите студенти, не всички кандидатури ще бъдат одобрени. Причината е

както в голямата конкуренция със студенти от други европейски държави, така и конкуренция между самите българи. В Дания най-голям интерес има към техническите специалности и след това се нареждат социалните

науки и дизайнът.

Холандия

В момента тече записването за университети в Холандия, където местата се запълват също бързо, коментира Христова. При кандидатстването в холандски университети освен правилния подбор на университетите е много важно и намирането на квартири, което е една от най-трудните стъпки, пред която са изправни избраните кандидат-студенти, допълва тя.

Тенгенци

Интересът към висшето образование в чужбина става все по-голям и дори не е пресилено, ако кажем, че отчитаме ръст от около 40%, коментира за в. „Пари“ Димитър Александров, управител на образователна агенция Sky lines. Младите хора проявяват най-голям интерес към европейските държави, сред които се открояват Англия, Дания, Холандия, Германия и Австрия. Университетите в

САЩ също присъстват като възможност за избор, но сравнително по-малка част от кандидат-студентите избират да продължат образованието си там, тъй като таксите са доста по-високи. Европейските университети отпускат стипендии на студентите и кандидат-студентите, които покажат отлични резултати. В Англия и Холандия например има държавни компании, които отпускат студентски кредити при изгодни условия и именно тази гъвкава система на финансиране привлича българските студенти, допълва Александров.

Най-общо изискванията, които имат университетите към кандидат-студентите, са мотивация, добро владение на английски език, добри резултати от дипломата и препоръки. При 95% от университетите приемът е на база документи, малка част от тях провеждат допълнителни конкурсни изпити.

Боряна Николаева

СТАНЕТЕ ЧАСТ ОТ НАС, ИНВЕСТИРАЙТЕ В ДОБРО ОБРАЗОВАНИЕ!

Университетът е сред водещите висши училища в България с 55 акредитирани специалности в 27 акредитирани професионални направления, което гарантира признати от държавата дипломи.

С решение на НАОА при МС, ЮЗУ „Неофит Рилски“ е акредитиран институционално с възможно най-високата оценка - Много добра.

ГРАФИК ЗА ПРОВЕЖДАНЕТО НА ПРЕДВАРИТЕЛНИ КОНКУРСНИ ИЗПИТИ ЗА КАНДИДАТ-СТУДЕНТИ В ЮЗУ „НЕОФИТ РИЛСКИ - БЛАГОВЕГРАД“ ЗА УЧЕБНАТА 2010/2011 ГОДИНА

Дата	Състезателен предмет	Начало, час
10 април 2010г. (събота)	Математика	08.00
	Биологичен тест / езикови изпити / езикови изпити на специална среда	09.00
	География на България / тест	09.00
11 април 2010г. (неделя)	Български език	9.00
17 април 2010г. (събота)	Математика	08.00
	Практически комплексен изпит по физическа подготовка	08.00
	Химия	09.00
	Физика	09.00
	История / тест	09.00
	Английски език	09.00
	Френски език	09.00
	Немски език	09.00
	Руски език	09.00

Срок за подаване на документи от 22 март до 01 април 2010 година. Заявления се подават в Учебен корпус №1 на Университета /ул. Иван Михайлов № 60/ или в бората извън Благоевград.

За справка по подаване на документите: +359-73-588 521; 588 576; 588 595; 588 596 или e-mail: pla4kova@swu.bg, sofia_tsvetanova@swu.bg

Летящ старт за младите хора

Представители на бизнеса ще насърчат предприемаческия дух на младите хора

Първата студентска конференция „Летящ старт“ ще бъде организирана на 23 март в столичния хотел „Шератон“. Тя е организирана от неправителствената организация „Джуниър Ачийвмънт“ и има за цел да насърчи предприемаческия дух и

поведение у студентите и да допринесе за развитието на техните лидерски умения, инициативност и креативност.

За първи път в България 200 студенти ще се включат в различни семинари за изграждане на бизнес поведение, планиране и управление на кариерата. Те ще дискутират по теми като бизнес етика, грижа за околната среда и предприемачество.

Студентите ще се срещнат и с утвърдени мени-

джъри, заедно с които ще обсъдят практически казуси в различни бизнес сфери.

Двадесетте най-добре представили се студенти ще бъдат поканени на стаж в компаниите, участници в инициативата. Семинарите ще бъдат ръководени от успешни млади предприемачи, както и от мениджъри на водещи български и международни компании - Надя Василева, управляващ директор на

Mapower Bulgaria, Кенет Лефковиц, управляващ партньор в Ню Юръп Корпорат Адвайзъри, проф. д-р Елън Грийнбърг, Масачузетски технологичен институт и Колумбийски университет в Ню Йорк, Ираван Хира, генерален директор на „Хюлет-Паркард България“, Магдалена Малеева, основател на Gorichka.bg, Любомир Попйорданов, собственик на „Одисея-Ин“, и Хорхе Дийнър, Imagine Bulgaria.

УНИВЕРСИТЕТ ПО АРХИТЕКТУРА СТРОИТЕЛСТВО И ГЕОДЕЗИЯ

ДИПЛОМАТА ОТ УАСГ Е ПРИЗНАТА В ЕВРОПА И ПО СВЕТА И Е ГАРАНЦИЯ ЗА УСПЕШНА КАРИЕРА

ХИМИКОТЕХНОЛОГИЧЕН И МЕТАЛУРГИЧЕН УНИВЕРСИТЕТ СОФИЯ

www.ucfm.edu

УСЛОВИЯ ЗА ПРИЕМ (по избор)	ПРИКМНИ ИЗПИТИ - 2010 г.
ОЦЕНКА ОТ: ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО ХИМИЯ, МАТЕМАТИКА, ФИЗИКА И БИОЛОГИЯ	ХИМИЯ 17 април (ПРЕДВАРИТЕЛЕН); 10 юли; 20 юли; 4 септември
ОЦЕНКА ОТ: ОПИТИВАЩА ИЛИ НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ ПО: ХИМИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА, ПРИРОДНИ НАУКИ И ЕКОЛОГИЯ, ФИЗИКА, МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА	МАТЕМАТИКА 18 април (ПРЕДВАРИТЕЛЕН); 11 юли; 21 юли; 4 септември
ОЦЕНКА ОТ: ПРИКМНИ ИЗПИТ ПО ХИМИЯ ИЛИ МАТЕМАТИКА	ФРЕНСКИ, НЕМСКИ И АНГЛИЙСКИ 17 април (ПРЕДВАРИТЕЛЕН); 10 юли; 20 юли

ХТМУ обучава по 20 бакалавърски, 38 магистърски и 55 специалности за степен „Доктор“

1756 София - Бул. "Св. Климент Охридски" 8, + (02) 8163 135, info@ucfm.edu, www.ucfm.edu

Започва „Образование без граници“

Международният форум „Образование без граници“, който събира представители на университети от цял свят, ще се проведе на 26 март в София.

Посетителите ще имат възможността да се запознаят отблизо с представители на висши учебни заведения от цяла Европа, САЩ, Канада и Русия.

В България ще дойдат представителите на най-престижните университети от Германия, Франция, Великобритания, Дания, Холандия, Швеция, САЩ, Канада, Русия, Унгария, Полша и т.н. Сред най-интересните участници са Техническият университет Хемниц, Университетът Ерланген-Нюрнберг, университетите от Рощок и Щралзунд. За изложението в София идва и най-големият университет на щата Мисури

в САЩ, а Руската федерация ще бъде представена от големия Минногеоложки университет „М. В. Ломоносов“.

Интересно е и представянето на словенските участници - университетите в Любляна, Марибор и Нова Горица. Първият от тях има над 65 000 студенти, което го нарежда сред водещите европейски университети. Един от представителите на Полша е College of Europe, който е специализиран в подготовката на европейски политици и дипломати. През октомври 2009 г. „Образование без граници“ предизвика интереса на над 15 000 ученици, студенти, преподаватели и родители от цялата страна. Мартенското издание на „Образование без граници“ ще представи над 60 участници от над 20 държави.

ТЕСТ ПО ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА

Регистрация	Проектиране
до 5 април	10 и 11 април
до 1 юни	7 и 8 юни
до 19 юни	17 и 18 юни

София
ул. „Мариинград“ № 21
тел. 8110 212, 8110 266, 8110 180,
8110 236, 8110 233, 8110 282
e-mail: top@fbu.bg

Ловчански центрове
Варна, ул. „Дядо Савата“ № 25, стая 425
тел. 052/ 60 70 46, e-mail: lc-vidin@fbu.bg

Варна, ул. „Княз Борис I“ № 23
тел. 094/ 60 64 66, e-mail: lc-vidin@fbu.bg

Видин, ул. „Дунав“ № 26
тел. 082/ 62 18 21, e-mail: lc-vidin@fbu.bg

www.nbu.bg

Визитка

► Доц. д-р Събина Ракарова е щатен преподавател в НБУ от 2004 г.
► От 2007 г. е ръководител на департамент „Икономика и бизнес администрация“ и член на Академичния съвет.
► Магистър е по Икономическа кибернетика и доктор по Икономика в научното

направление икономико-математически методи и модели.
► Автор е на повече от 60 научни публикации в областта на прилагането на математическото моделиране в икономическите изследвания, икономическия растеж, теорията и методологията на микроикономическия анализ, икономиката на благосъстоянието и др.

► Опитът ѝ в преподаването на Микроикономика, Икономика за мениджъри, Бизнес икономика, Индустриална икономика намира израз в публикуването на редица учебници.
► Доц. Ракарова е автор на първите в България университетски учебници по Микроикономика и Икономика за мениджъри.

Предприемаческият начин на мислене е в основата на успеха

Департамент „Икономика и бизнес администрация“ е един от най-големите в НБУ. Днес там се обучават повече от 2500 студенти в 7 бакалавърски и 9 магистърски програми в професионалните направления Икономика и Администрация и управление

Има ли нови специалности в степен бакалавър и магистър, които предлагате от тази година или планирате да пуснете през следващата учебна година?

- НБУ е първият и най-голям университет от предприемачески тип в България. Това обуславя висока степен на адаптивност и иновативност на нашата образователна институция. Стремим се програмите, които предлагаме, да отразяват очакваното развитие на икономиката и бизнеса. Това позволява след четири години, прекарани в университета, на пазара на труда да се появят специалисти с актуални и адекватни на реалността знания и умения. Приоритетна цел на обучението на бакалаври и магистри по икономика и бизнес администрация е развитието на предприемаческия начин на мислене. Той е в основата на всяко успешно начинание. Към това се прибавят знания и умения на съвременни техники за оценка, анализ и прогнозиране на икономическите процеси.

Действащата до момента на бакалавърско равнище програма „Икономика“, изградена по аналогия на най-успешния модел за бизнес обучение в света – американския, включваше модули (т.нар. мейджър) или специалности „Бизнес администрация“, „Финанси“ и „Туризм“. От новата учебна 2010/2011 г. в НБУ се обособяват като самостоятелни следните бакалавърски програми: „Бизнес администрация“, „Финанси“, „Туризм“ със специализации „мениджмънт на културния туризъм“ и „мениджмънт на турсператорската дейност“ и новата бакалавърска програма „Маркетинг“.

На магистърско равнище стартира програма с висок приоритет за практиката – „Екологичен мениджмънт“. Имаме амбицията тя да подготвя професионално обучени специа-

листи в една интердисциплинна област с особена значимост на съвременния етап, способни да разработват и прилагат сложни концепции за управление на околната среда или да управляват бизнеса екологосъобразно.

Кои са най-търсените специалности?

- Преобладаващата част от програмите на департамента „Икономика и бизнес администрация“ са ориентирани към функционални научни области – финанси, управление, маркетинг, счетоводство, и предлагат знания и умения с универсална значимост в сферата на бизнеса. Затова интересът на кандидат-студентите е относително равномерно разпределен. Разбира се, и конюнктурата влияе – икономическата криза ни подсказва, че трябва да обучим бъдещите мениджъри да се справят с кризисни състояния. Програмите бяха обновени чрез включване на курсове „Антикризисен мениджмънт“, „Риск мениджмънт“, „Управление на криза в предприятието“ и др. С траен интерес се ползват програмите в сферата на туризма: бакалавърските програми „Туризм“ и „Мениджмънт на хотелиерството и ресторантьорството“ на български и френски език, предлагана в базата в кв „Албена“, и магистърската програма „Управление на туризма“.

В последните няколко години е повишен интересът към дистанционната форма на обучение. НБУ е първото висше училище в България, въвел дистанционното обучение през 1991-а. В съвременните условия, когато младите хора са принудени да работят, за да осигуряват финансиране на професионалното си обучение, а наред с това в нашата страна се утвърждава необходимостта от учене през целия живот, предимствата на дистанционните програми

► Доц. д-р Събина Ракарова, преподавател в НБУ

СНИМКА БОБИТОШЕВ

са огромни. НБУ разполага с модерна единна система за електронно редовно и дистанционно обучение. Един от стратегическите приоритети на университета е развитието на интернет базирано електронно дистанционно обучение. Днес департаментът предлага бакалавърска програма „Икономика“- дистанционно обучение, със специалност „Бизнес администрация“ и магистърска програма „Бизнес администрация“ – дистанционно обучение в НБУ – София и в локалните центрове в Пловдив, Видин, Варна. От новата учебна 2010/11 г. в дистанционна форма ще функционират и програмите „Финанси“ и „Маркетинг“. Перспективите са поетапно дистанционализиране на всички курсове и програми.

Разчитате ли на под-

крепа от страна на бизнеса?

- Сътрудничеството между образованието и бизнеса е жизненоважно. Маркар и бавно, ледовете се топят, взаимните нападки постепенно се заменят с конференции, в резултат на които се раждат взаимно изгодни споразумения. В резултат на проведените три национални дискусии „Висшето образование по туризъм – много въпроси и малко отговори“ бизнесът в сферата на туризма отвори врати за стажанти от висшите училища. За студентите от програмите по туризъм на НБУ стажът е задължителен и за всички осигурен от департамента. Основни партньори са членовете на БАХР, „Албена“ АД, „Ривиера“, „Св. Влас“, „Жилтън“ – София, Бизнес хотел „Сердика“ – София и др. Повече от 50 студенти

през изминалата учебна година са били на задължителен или на допълнителен стаж във Франция и Германия.

Конференцията „Образование и бизнес – ефективно партньорство“ послужи като старт за устойчиво сътрудничество между НБУ и Асоциацията „Българска бизнес мрежа“. Проектът „Академия българска бизнес мрежа“ от пилотен през 2007 г., осигури стаж в български компании на 60 студенти, прерасна в стажантска програма „Академия ББМ“, финансирана от Оперативна програма „РЧР“ – „Разработване на механизъм за училищни и студентски практики“. Целта е да се осигури тясно сътрудничество между НБУ и българските предприятия в областта на бизнес практиката за постигане на успешна професионална реализация на завършващите студенти. През изтеклата година в направление „Управление на човешки ресурси“, „Маркетинг“, „Проекти и бизнес развитие“ и „Търговия“ 52 студенти от НБУ в рамките на 240 учебни часа получиха възможност срещу заплащане да се подготвят за бъдещата си кариера. Сътрудничеството има устойчив характер и успешно продължава.

Партнирите ли си с чужди университети? Кои и по какви програми?

- В момента департаментът има 8 активни двустранни споразумения, сключени с партньорски университети по програма „Еразъм“ за студентска, преподавателска и административна мобилност. Дългогодишно е сътрудничеството ни с Университета в Болоня, Италия, Университета за приложни науки в Лудвигсхафен, Университета в Хейлброн и Университета за приложни науки Бест – Сабел, Германия, Университет Лил, Франция, Универси-

тет Догуш, Турция и др. За последните седем години в рамките на един семестър (шест месеца) 38 студенти, 26 от НБУ и 12 от чужбина, ефективно са се възползвали от възможностите за мобилност и трансфер на кредити.

Какво е вашето мнение за идеята за сливане на университетите в България?

- В рамките на Теорията за системите сливането като обединение или поглъщане на две или повече системи както в природата, така и в обществото е ефективна стратегия за растеж и получаване на конкурентно предимство. Възникващата синергия, изразяваща се в появата на кумулативен положителен ефект (2 + 2 = 5), повишава производителността и води до икономично използване на ограничените ресурси. Пътят към високо качество на висшето образование в България и преодоляване на провинциализма и маргиналността в рамките на европейския контекст дефинитивно изисква консолидация или сливане на висшите училища. Елементарното пазарно мислене сочи, че в условията на свиване на търсенето на българския образователен пазар, обусловено от демографски процеси и отварянето към световния пазар, при запазване на статуквото от страна на предлагането, извършвано от повече от 50 висши училища, се получава „обезценяване“ на образователния продукт. За да привлекат студенти в името на оцеляването, част от ВУ значително снижават качеството на обучението чрез занижаване на изискванията към обучаваните, намаляват разходите си чрез използване на гастролиращи преподаватели и т.н. С една дума, „консолидацията“ е без алтернатива за реформирането на висшето образование.

MBA програмите са най-сигурната инвестиция по време на криза

Американският университет в България предлага единствената за страната Executive MBA програма на английски език

Доказано е, че именно по време на криза е най-подходящият момент да инвестирате в собственото си развитие и образование и в компанията, която ръководите. Резултатите от проучване, проведено във Великобритания, показват, че икономическата криза оказва негативно влияние едва върху 7% от анкетираните 723 студенти, проявяващи интерес да запишат MBA програма. Около 80% от анкетираните споделят, че именно сега е най-подходящият момент да запишат Master of Business Administration. В България тази образователна степен става все по-популярна. Въпреки че MBA у нас предлагат само в Американския университет и в City University

of Seattle, все по-често се провеждат изложения и форуми, които представят програми Master of Business Administration в чуждестранни университети.

В България

Американският университет в България предлага единствената за страната Executive MBA програма на английски език, т.е. програма за мениджъри с минимум 2 години професионален опит. Част от програмата се провежда в европейски държави, като Великобритания и Швейцария, където участниците се срещат с мениджмънта на световноизвестни компании и дискутират актуалните предизвикателства и стратегии, коментира за в „Пари“ Илиана Бобова, консултант „Прием на студенти“. Участниците в програмата са на средна възраст 32 години, със средно 10 години професионален опит. Те са от различни сектори на бизнеса и с различен кариерен път.

Преобладават мениджъри по маркетинг и по про-

► Най-голям интерес има към програмите, свързани с маркетинг и продажби

дажби, но в програмата се обучават и все повече предприемачи и собственици на бизнес, допълва Бобова. Цената на цялата програма е 10 хил. EUR,

които се плащат на четири вноски по 2500 EUR в началото на всеки семестър. Американският университет предлага стипендии за високи резултати на теста

GMAT, както и студентски банкови заеми.

Интерес

Добрата тенденция, която наблюдаваме през послед-

ните 3-4 години, е, че все повече работодатели инвестират в обучението на мениджърите си в Executive MBA програмата на АУБ, като в две поредни години 60% от участниците в програмата са с пълно или частично финансиране от фирмите си.

Все повече фирми въвеждат политики за развитие на мениджърите си, които включват и подкрепа за обучението им в MBA програми. До 1 юни се приемат кандидатури на желаещите да започнат обучение през януари 2011 г. На 27 март 2010 ще се проведе Ден на отворените врати на Executive MBA програмата и всички, които проявят интерес, могат да посетят всички лекции, да се запознаят с преподавателите и студентите. Ще има подробно представяне на изискванията към кандидатите и етапите на кандидатстване - предварителен подбор и интервю, както и информация за тестовете за кандидатстване GMAT и TOEFL/IELTS/Cambridge ESOL-CPE.

Иновации в езиковото обучение

Разкопките ни намериха за AVO-Bell?

AVO-Bell е специализиран езиков и езиков център, създаден през 1990 г. като AVO-3 Училище за английски език. Тези години честваме 20-годишнината си. Ние предлагаме пълен спектър от курсове за всяка възраст и ниво на владеене на английски език. От 2001 г. училището работи в сътрудничество с Bell International. От 2007 г. като утвърден партньор прибяваме „Bell“ в името си, като част от глобална организация с отлична репутация. AVO-Bell е и единственият езиков център в страната, който стандартизирано на EQUALS след обстойна инспекция, която обхваща всички аспекти от дейността на училището. Получаваме отличия по две от показателите за качество и сме горди с това. Накратко казано, нашите курсове имат паравил, че посещават надзорен образователен център, който ни осигурява висококачествено обучение и работи за удовлетворяване и защитаване на интересите на курсиста.

Мария Ангелова, глав. директор, AVO-Bell

поративните ни клиенти включва и провеждането на езиков одит. Той цели максимално да се уточни нивото и нуждите на курсистите, за да се изработи индивидуална програма за езиково обучение на конкретната организация. След това се избира преподавател, чийто професионален опит и квалификация отговарят най-точно на профила на организацията.

Как успявате да обслужвате различната сфера?

- Академичният координатор на учебната програма непрекъснато осъществява контакт с представител на корпоративния клиент и съобразява учебната програма с конкретните нужди на курсистите. В учебните планове са застъпени терминология, която се използва в дадената организация, ролеви игри и казуси, базирани на документи на самата организация. В курсовете по бизнес английски целенасочено се развие стратегия и умения за ефективна бизнес комуникация в сферата на дейност на организацията.

В съвременния свят хората са все по-свети. Какво е бъдещето на образователните услуги?

- Пръв път, че светът е вече много динамичен и индивидуалните потребности на всеки човек са различни. За да удовлетвори всички нужди на курсистите си, ние разработваме учебните си програми, съобразявайки ги с най-модерните тенденции в езиковото обучение. Един сравнително нов и съвременен метод на обучение е Blended Learning. Това е иновация, която става все

по-популярна в образователните среди. Blended learning е възможност да се интегрират иновативните технологични предимства на интернет базирани курсове в характеристиките на курсовете в класна

става взаимодопълнителен и преподавателски нагласи. Blended learning представлява съвременна форма на обучение, която включва работа със и под ръководство на преподавател, съчетано със самостоятелно

интернет базирано обучение. Тя е гъвкава, балансирана и позволява на всеки да следва индивидуалното си темпо на работа в удобно за него време и място. Аз вярвам, че това е бъдещето.

Благодаря ви. Пожелаваме успех на вас в работата и на вашите курсисти в училище.

- Благодаря и аз. Работим усилено, за да можем да предложим най-доброто на нашите клиенти.

bell sofia
AVO-Bell
1st, 1990 to 2010 School of English
Accredited by
EQUALS
EUROPEAN QUALITY ASSOCIATION

20 години AVO-Bell добавя стойност към начина, по който живеете и работите...

...с гаранции за качество:

- AVO-Bell е част от международната верига The Bell Educational Trust - глобална организация за езиково обучение, с повече от 36 езикови центъра в 16 държави по света;
- AVO-Bell е акредитиран езиков център от Европейската и Българската асоциация за качествени езикови услуги EQUALS и ОПТИМА.

...с разнообразие и професионализъм:

- обучение по английски език за всяка възраст и ниво на владеене на езика;
- екипи от висококвалифицирани преподаватели англичани и българи;
- квалификационни курсове за преподаватели CELTA & DELTA - сертификат и диплома на университетта Cambridge, ESOL Examinations;
- Blended learning (смесено обучение) - занятия в интернет и присъствени часове с преподавател;
- изпитен център на Университета Cambridge, ESOL Examinations.

www.avo-bell.com

ПЪЛЕН СПЕКТЪР ОТ КУРСОВЕ ПО АНГЛИЙСКИ

София: бул. Дондуков 64   тел.: 943 3 943, 0896 896 896
ул. Граф Измаилов 78   тел.: 98 98 440, 0896 888 474

Boosting your career with MBA

Career growth will always be a priority for executives, whether they are looking to stay in their current job, change industry or function, or move to a different region of the world altogether. Studying for an MBA will enable you to focus better on your personal and professional goals by learning the one elusive skill that is most in demand: career management

At this early stage, you may need to decide on which MBA format would be best for you. Full-time MBAs are typically designed for people looking to change job functions or sectors, or even start new careers in a new country. Part-time MBAs are mainly designed for candidates looking to advance their careers but without having to leave their current situation.

Furthermore, if you wish to change sector or function, you will have a different strategy than if you were intending to stay within your existing area of expertise. If this is the case, you should probably apply to general management MBA programmes.

Start your research early

Whichever format is best for you, careers officers will tell you that it is better to start early when thinking about career development. Many business schools actually encourage students to begin their professional development before the start of the MBA by conducting a series of self-exploration exercises. And essay questions in most MBA applications are designed to get participants thinking about their careers.

In conducting a self-exploration exercise, you should assess the transfer-

able skills that you have acquired from your background and experience. Although you might know what you are interested in or good at, you might not know how your strengths map out against the world of work and what you could do with your career. After completing this self-assessment you should draft a career plan, while determining how your skills match up against the career plan you have in mind.

Match the job to the skills

Let's say you want to land a position at a major investment bank in the City of London or on Wall Street within five years of completing the MBA. First, you must ask yourself whether you currently have the skills required for this type of position and, if not, pinpoint areas in which skills are lacking. For example, if you have experience in accounting but lack experience in structuring corporate finance deals, you know the area in which you lack skills for that job.

To remedy your shortcomings, you could take elective courses in finance, which in any event forms part of the core education of most MBA general management programmes. You could also consider doing an MBA internship in a corporate development role.

Test the waters with MBAs and alumni

Now that you have arrived at business school, you are ready to discuss your career plan with your peers and alumni. Typically, your career presentation is coordinated by your MBA career services department as an exchange of ideas with other MBA students and alumni. You will share your experience in structured sessions and obtain a return on that experience, while providing moral support to others.

Furthermore, group work will be coordinated around the art of writing CVs and cover letters, and mock job interviews. The latter are important as you need to know how to communicate your objectives effectively when major job interviews start. In addition to your peers, outside consultants and experts in career development are frequently invited to career workshops to provide guidance in career design and job searches and introduce you to specific tools and proven techniques to help you achieve the job of your dreams.

Recruiters arrive on campus

No matter when your MBA starts, professional job recruiters will descend on the campus soon after you arrive, looking to cull the best and the brightest of your

class. By now, you should have turned in a structured career plan with the help of career counsellors and peers. The latest version should be submitted to alumni for comments and validation.

By this time, careers officers will be keen for you to have honed your career management skills, as they will have gone to great lengths to attract corporate recruiters to the MBA career fairs. They invite top companies to recruit from their talent pool while giving you privileged access to these recruiters. Campus fairs are often followed up by on-campus interviews, where selected participants are invited to elaborate more fully on the merits of their career plan before a panel of interested recruiters.

Internship opportunities

Not all students meet the right people at MBA career fairs, so business schools provide yet another means for students to find their niche in the job market. Many full-time MBA programmes, and even some part-time ones, offer participants the option of undertaking an internship or a consulting project to integrate more fully into the corporate world. Typically lasting four to six months, these corporate experiences

enable students to complete a supervised project while gaining valuable experience in their chosen sector of activity. Companies also benefit from the exchange, particularly those that have specific projects to complete.

Because these internships are supervised, students can draw many valuable lessons as to whether their interests, abilities and motivation match the targeted corporate sector or function. Should you be unhappy with your choice, your dedicated supervisor will recommend different career strategies and organisational cultures where you will be more successful.

Post-MBA careers services and networking

Once you have finished your MBA, your careers services department will become your lifeline to success. Most departments have developed an extensive corporate database, which is constantly updated and available to alumni. They also keep track of sectors in the global economy where the needs of recruiters are increasing, and provide you with the opportunity to find out detailed information about salary expectations in certain sectors, such as the remuneration of a particular company. A quick search through the careers database or a telephone

call to a careers officer can help put you on the right track to new opportunities. In addition, you can gather information from the careers department about the local alumni network association in your city or region.

Getting the right job and the right salary

If you are successful in landing a job offer, your salary and signing-on bonus are likely to come up as points of negotiation. In this case, your immediate goal will change suddenly from achieving the offer to coming to a negotiated agreement with your prospective employer.

This is the time to be humble in recognising that your new employer is providing you with the opportunity to move up the corporate ladder, and not to go straight to the top all at once. An MBA is a lifelong passport to career growth and in due course will pay for itself many times over. According to the 2010 Financial Times rankings of Global MBA programmes, alumni from the top 10 programmes reported that their salaries had increased by an average of 120 percent in the three years from starting the programme to \$150,200. IE Business School, for example, reported salary increases of more than 159 percent over the period to \$134,392.

How to choose: step-by-step guide

You have reached a critical turning point in your career when you have finally decided to take a big leap into the unknown, the MBA application process. But with so many top-level MBA programmes to choose from and in so many different countries, your first objective is to figure out how to start the process.

Step One: Why an MBA?

You have decided that now is the right time to do an MBA. At this stage, you need to find at least three good reasons for pursuing an MBA. You should also spend some time reflecting on the location of the business school. This will become more evident to you when it is time to take advantage of the school's network of alumni and relationships with the local business community.

Step Two: Where Do You Want to Work?

Think about all the places where you would like to live and work. If you are driven by the world of finance and investments, you might want to consider those cities where the markets are based: New York, London, Frankfurt, Paris and Tokyo. Or, if you are attracted to the world of luxury and fashion, then you would look towards Milan, New York, Paris, London, Los Angeles and Rome.

Step Three: Getting Your

Focus into View

Some people, it seems, know what they want to do almost from birth and cannot wait to start doing it. If you know your strengths and want to build on them, you are in a better position to consider which kind of general management MBA is right for you. On the other hand, specialist MBA programmes can open up dedicated pathways into niche industries.

Step Four: Full-time MBA or Part-time MBA

If you want to advance your career in your company or sector or launch your career in a different part of the globe, a full-time MBA is probably the ideal choice. Part-time MBA programmes are the ideal choice for professionals who do not want to give up thriving careers.

Step Five: Local School or International Powerhouse

If you want to keep your current address, you can select from a wide range of business schools that offer global MBA programmes. If you want to stay employed, you can still choose a modular MBA programme with campuses in different countries. Or you could opt for an online MBA programme.

Step Six: Return on Investment

Return on investment of an MBA is indeed rapid for the

vast majority of graduates, with the average return being three to six years. In calculating the speed of their return, candidates should also consider whether as a rule the business schools with the highest tuition fees offer the best return on investment.

Step Seven: Rankings

Before applying to business schools, most prospective MBA candidates look at rankings such as the Financial Times and Which MBA (Economist Intelligence Unit) in the UK, and Business Week and The Wall Street Journal in the USA.

Step Eight: Contacting Schools

Candidates should avail themselves of the vast amount of information that business schools provide by requesting brochures and other handouts. School visits are also important. If the school is far away, candidates should plan to attend MBA Fairs to meet the school's development officers.

Final Step: Confirming Your Selection

You sit down with an MBA expert such as a member of the Access MBA Staff who will confirm your choices. Apart from selecting your dream school, you are advised to select two schools where you have a strong chance of being admitted.

ACCESS MBA Tour

ONE-TO-ONE MBA TOUR

Срещайте се с най-добрите международни бизнес училища

Събота, 24 април
Хотел „Шератон“

Connecting you with the right MBA

Инвестирайте в кариерата си и засилете своя професионален профил с признатата по цял свят степен в областта на бизнеса. Срещнете се с международни бизнес училища и се възползвайте от персонализираните услуги на Access MBA Tour:

- Индивидуални срещи с Директори по приема по тясна покана
- Осемдесет процента от Бизнес училищата от най-високия клас
- Панелни дискусии и въвеждане в GMAT
- Персонализиран консултативни сесии

Регистрирайте се **www.accessmba.com**

mba.bg | ПАРПИ | образование | ecan.bg

Цитат

” Аз съм един от най-заклетите фенове на Rammstein

► **Огнян Донеv,** изпълнителен директор на Софарма

Инвестиция
Удоволствие,
което можеш да
си позволиш

Да отидеш на концерт в Белград не е непосилно удоволствие. Дори обратното. Сръбската столица е на около 380 км от София, а най-лесно и най-удобно е разстоянието да се вземе с автомобил или

автобус. Освен за гориво желаещите да пътуват с лично превозно средство ще трябва да жертват и около 730 сръбски динара (около 7.30 EUR) такса за магистралата между Ниш и Белград в едната посока. Специално за големи концерти туристическите компании организират и превоз с автобуси за феновете, а цените започват от 80 лв. за транс-

порт в двете посоки без билет за шоуто и нощувка в Белград. Желаящите да отидат в някой тризвезден хотел в сръбската столица ще трябва да се бръкнат с около 30 EUR. Храната в Белград също не е толкова скъпа удоволствие, като срещу 500 динара (5 EUR) се хапва спокойно традиционната плескавица в центъра на града.

Feuer Frei*

Няколко хиляди българи се насладиха на концерта на Rammstein в Белград. Сред тях бе и изпълнителният директор на Софарма Огнян Донеv

Пред обществото той е известен като най-успешния борсов играч в България. Изпълнителен директор на “Софарма”, акционер в “Доверие Обединен Холдинг” и член на надзора на НЗОК. Но и заклет фен на най-успешната в последните години германска група Rammstein. За никого от приятелите му и партньорите не е учудващо присъствието му заедно с още около 20 хил. души на концерта на германската индъстриъл машина в Белград в залата Beogradska Arena.

Донеv беше един от многото българи, които вече като че ли по традиция узурпираха сръбската столица по време на голям концерт.

Като на AC/DC миналата година например. Или пък на Iron Maiden преди това. И в събота във фен пита (мястото точно пред сцената) на Beogradska Arena не липсваха български знамена, а магистралата между Белград и Ниш беше задръстена от коли с български регистрации - от София през Плевен и Варна до Пловдив и почти всички останали регионални центрове на страната.

Концертът

Като германски възпитаник и почитател на тежката музика любовта му към Rammstein е логична. Това е третият му концерт на групата от началото на турнето им Liebe Ist Fur

Alle Da. Като всеки заклет фен на групата е готов на всякакви неудобства, за да бъде част от концертите. Дори да спи на летището в Стокхолм, тъй като самолетът не е излязъл. Имал е и билети спектакъла в Рига, но не е успял да отиде.

В събота обаче той и неговите бизнес партньори и приятели се насладиха на шоу, продължило малко под 2 часа. На Beogradska Arena германската банда събра най-доброто от новия си албум и великите хитове. Те бяха поднесени на публиката под формата на неопикуема огнена феерия, а на моменти цялата сцена аха-аха да бъде погълната от огнена-

та стихия. Огнехвъргачки, взривяващи се кукли на бебета, фойерверки, дим, пяна, пламтящи ангелски криле - това бяха само част от ефектите, които банда поднесе на феновете си заедно с парчета като Du Hast, Feuer Frei, Du Riechst So Gut, Ich Will, Sonne. Заедно с тях Rammstein представиха и новите си парчета, сред които Rammlied, Ich tu dir weh, Pussy и т.н. И въпреки кризата, която според английски медии се е отразила негативно и на шоуто на Rammstein, Тил Линдемани компания надминаха очакванията за пореден път. И поднесоха на публиката незабравимо шоу, което, надяваме се, през лятото ще се пренесе

и в България.

Турнето

Съботният концерт беше последния от турнето на Rammstein, посветено на последния им (засега) албум Liebe Ist Fur Alle Da. То започна на 8 ноември 2009 г. с концерт в португалската столица Лисабон и премина през цяла Европа. Това беше първата толкова масивна изява на живо на германската група от 4 години насам. А чакането си заслужаваше.

На такова мнение е и Донеv. Той споделя, че също усърдно репетира за изявите на любимата си група. От 2 месеца се опитва да докара характерните движения на фронтмена и

вокал на групата Тил Линдемани, докато чакаме сцената да бъде пренаредена за биса, който приключва с култовото парче Engel. Не е лесно, но му се отдава.

След края на концерта разбираме от Донеv, че всъщност сетът на банда е бил съкратен с около 15 минути и е било орязано заглавното парче от последния албум на банда Liebe Ist Fur Alle Da. Което обаче не превръща преживяването в по-малко вълнуващо. Напротив, просто още повече засилва нервното очакване на датата 23 юни, когато Rammstein ще излезат на сцената на фестивала Sonisphere на Националния стадион “Васил Левски” в София.

*Feuer frei - “Огън бий” (име на една от култовите песни на Rammstein)